

# REPUBLIKA

Rok VI

ŁÓDŹ WTOREK, 3 KWIETNIA 1928 ROKU.

CENA NUMERU 20 GROSZY.

Nr. 94

## REFORMA PODATKOWA.

Rząd wprowadza stały podatek majątkowy, natomiast zamierza obniżyć podatek obrotowy.

**Urzednicy państwowi otrzymają zasiłki.**

Warszawa, 2 kwietnia.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Posiedzenie komisji skarbowo-budżetowej zajął przewodniczący poseł Byrka, proponując aby dyskusję ogólną odłożono do czasu obradowania nad ustawą skarbową. Narazie zaś aby przeprowadzono rozprawę szczegółową.

Poseł Trampczyński jest zdania, że należałoby na dzisiejszym posiedzeniu odbyć ogólną dyskusję nie nad budżetem jako takim, ale nad polityką rządu.

Poseł Diamand uważa rozpoczęcie prac komisji od dyskusji ogólnej za niewskazane. Ze stanowiskiem tem solidaryzują się posłowie Chadzyński i Woźniński, twierdząc, że na omawianie polityki rządowej będzie czas przy debatach nad budżetem ministerstwa skarbu.

### Referat posła Krzyżanowskiego.

Referent poseł Krzyżanowski uważa również, że dyskusja ogólna nad zasadami polityki finansowej rządu nie można prowadzić przy omawianiu budżetu o charakterze rozchodowym tembardziej, gdy się nie zna jeszcze strony dochodowej budżetu.

Na wniosek posła Rataja uchwalono, aby dyskusję nad budżetem rozpocząć od ogólnego zagadnienia, którego podjął się referent poseł Krzyżanowski, podając w przemówieniu swem krótki zarys polityki finansowej rządu.

**RZĄD CHCE WYDAĆ W TYM ROKU 2.458 MILJONÓW.** Do tego doliczyć należy niedobór przedsiębiorstw w sumie około 19 milionów, oraz 5 milionów, przeznaczonych na cele kulturalne, w budżecie inwestyc. i inwestycje.

Ponadto rząd chce wydać 50 milionów z pożyczki premjowej, a 75 milj. z zapasów kasowych na zakup papierów wartościowych. Istnieją oprócz tego wy-

**P. Henryk Gruber**  
prezesem P. K. O.

Warszawski korespondent „Republiki” (B) telefonuje:

Dowiadujemy się, że na ostatnim posiedzeniu rady ministrów postanowiono przedstawić prezydentowi Rzeczypospolitej wniosek o zamianowanie p. Henryka Grubera, dotychczasowego dyrektora państwowej dyrekcji ubezpieczeń wzajemnych, prezesem P. K. O.

## Traktat polsko-amerykański.

Ameryka zwróciła się do rządu polskiego z propozycją zawarcia traktatu arbitrażowego.

Propozycja Stanów Zjednoczonych jest dowodem wzrostu stanowiska Polski na terenie międzynarodowym.

Warszawski korespondent „Republiki” (B) telefonuje:

Rząd Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej zwrócił się do rządu polskiego za pośrednictwem posła polskiego w Waszyngtonie p. Ciechanowskiego o zawarcie traktatu arbitrażowego i koncyliacyjnego.

Traktaty te mają być wzorowane na podstawie zawartego dnia 6 lutego r. b. traktatu francusko-amerykańskiego.

**NA WSTĘPIE TEGO TRAKTATU**

datki, nie objęte ani budżetem państwowym, ani samorządowym, jak naprz. na budowę szkół zawodowych, pokrywane z dodatku do podatku przemysłowego, fundusz rozbudowy miast oraz kredyty na budowę domów oficerskich, znajdujące pokrycie w podatku kwaterunkowym.

Wydatek 31 milj. zł. na zasiłki dla urzędników państwowych w II kwartale czerpany jest z przewidzianej nadwyżki preliminarza, która w ten sposób redukuje się do 16 milionów.

Jeżeli nie pójdziemy dalej w polepszeniu płac urzędniczych, — mówi referent, to w każdym razie zdale się, że zasiłki będą i nadal wypłacane.

W budżecie na to potrzeba jest 93 milj., aby pokryć ten wydatek w ciągu następnych 3-ch kwartałów. Przypuszczając, że komisja podwyższy jeszcze sumę budżetu o jakie 50 milj., trzeba będzie znaleźć pokrycie jeszcze na 140 milionów.

### Nowe podatki.

Podnoszenie dochodów jednakże byłoby zdaniem rządu nieodpowiednie.

Dlatego rząd występuje z nowymi podatkami, mianowicie **ZE STAŁYM PODATKIEM MAJATKOWYM** z wnioskiem o podwyższenie podatku gruntowego z opuszczeniem progresji i degressji, oraz podatkiem budynkowym, a wreszcie ze specjalną ustawą o rozdziale źródeł dochodów między państwem a samorządem. Z tych 3-ch nowych podatków preliminarzuje się około 200 milj. zł.

Stwierdzając konieczność uchwalenia tych podatków, referent opowiada się

jednocześnie **ZA OBNIŻENIEM PODATKU OBROTOWEGO.**

Podatek majątkowy rząd preferuje nisko i zamierza go zastąpić podatkiem stałym. Również nisko preliminarzowany jest podatek spadkowy.

Poseł Krzyżanowski wypowiada się dalej za przebudową ustroju podatkowego w kierunku zwiększenia podatków bezpośrednich orza za obniżeniem stopy procentowej.

W odpowiedzi referentowi zabrał głos podsekretarz stanu ministerstwa skarbu dr. Srodzyński, zaznaczając, że fundusze pozabudżetowe, jak fundusz rozbudowy miast i kwaterunkowy, posiadają własne dochody, nie wpływające na równowagę budżetu.

Mówca stwierdza realność poszczególnych pozycji budżetu i dochodów z danin publicznych i monopolii, z których wpłynęła w ciągu 11 miesięcy 1927/28 r. kwota prawie taka sama, jaka preliminarzowano na cały rok budżetowy 1928/29. Niski wpływ podatku spadkowego tłumaczy się nie zaległościami, lecz konstrukcją tego podatku wymierzanego od schedy, a nie od masy spadkowej.

### Podwyżki dla urzędników.

Sprawa podwyżek urzędników państwowych będzie mogła być rozpatrzona dopiero w związku z zapowiedzianą reformą podatkową.

W dalszym ciągu komisja zaniechała dyskusji generalnej i przystąpiła do budżetu przyjdum rady ministrów. Budżet referował poseł Polakiewicz. Podczas referatu posła Polakiewicza przybył na

posiedzenie komisji wicepremier prof. Kazimierz Bartel.

Zreferowane zostały kolejno budżety: Najwyższego Trybunału Administracyjnego, Polskiej agencji telegraficznej, drukarni państwowej oraz przedsiębiorstwa „Wydawnictwa państwowe”.

W dyskusji, jaka następnie się rozwinęła, zabrał głos pierwszy poseł Czertwertyński, podnosząc na wstępie sprawę podwyższenia budżetu zarządu centralnego oraz w dalszym ciągu sprawy Trybunału Administracyjnego, stwierdzając, że do trybunału tego wpływa mnóstwo podań, nie wchodzących w zakres jego kompetencji.

Mówca opowiada się za likwidacją komisji do walki z nadużyciami, zapowiadając, że przy omawianiu odpowiednich paragrafów klub jego wniosie o skreślenie rozchodów na wydawnictwa państwowe.

W odpowiedzi zabrał głos wiceprezes rady ministrów prof. Bartel, wyjaśniając podwyższenie pozycji w zarządzie centralnym.

Co do komisji dla nadużyć, znieść ją będzie rzeczą sejmku, stwierdza p. wicepremier. — Następnie p. wicepremier podnosi konieczność utrzymania wydawnictwa państwowego, które zarówno miejscowe czynniki obywatelskie, jak i wojewodowie uważają za potrzebne.

W dalszej dyskusji zabierali głos posłowie: Rozmaryn (koło żyd.), Chadzyński (N. P. R.), Czapiński (P. P. S.), Rataj (Piast), omawiając działalność i poszczególne paragrafy budżetu przedsiębiorstw przyjdum rady ministrów.

Na popołudniowym posiedzeniu komisji skarbowo-budżetowej po przemówieniach posłów — dyskusje zakończone a głosowania odłożono do jutra.

Warszawa, 2 kwietnia.

Wezorał w południe przybył do sejmku wicepremier prof. Bartel i złożył rewizytę marszałkowi sejmku Daszyńskiemu.

### Skazany na śmierć powiesił się w celi więziennej.

Poznań, 2 kwietnia.  
(Agencja Wschodnia)

W piątek wieczór zapadł w tutejszym sądzie okręgowym wyrok śmierci na niejakiego Wilczyńskiego, oskarżonego o zabójstwo Tomaszczaka w Kisztryniu. Wyrok wykonany miał być przez powieszenie.

W nocy z soboty na niedzielę Wilczyński wykonał wyrok sam na sobie, wieszając się na ręczniku w celi więziennej.

### Nowe represje

przeciw opozycji w Rosji.

Moskwa, 2 kwietnia.

Wykluczenia opozycjonistów z partii komunistycznej przybrały znów charakter masowy mimo nieujawnienia przez opozycję żadnej aktywności na zewnątrz. Na ostatnim posiedzeniu moskiewskiej C. I. K. K. wykluczono 74 działaczy opozycyjnych. Jednocześnie w Moskwie znajdują się także oficerowie armji czerwonej, jak były dowodzący armją czerwoną na Dalekim Wschodzie i b. sowiecki przedstawiciel w Mongolii, Nikielczow.

**POMIESZCZONA ZOSTAŁA KLAUZULA WYKLUCZAJĄCA WOJNE JAKO ŚRODEK POLITYKI MIĘDZYNARODOWEJ.**

Traktat zawiera szereg zmian w stosunku do dawniej zawieranych przez Stany Zjednoczone traktatów. Z podkompetencji spraw objętych przez ten traktat wyjęte zostały jedynie sprawy wewnętrzne państw zawierających ten traktat, sprawy dotyczące stron trzecich, oraz sprawy, związane ze zobowiąza-

niami wynikającymi z faktu przynależności państwa do Ligi Narodów.

Propozycja Stanów Zjednoczonych jest jednym z dowodów wzrastającego stale stanowiska Polski na terenie międzynarodowym i świadczy o zrozumieniu jej wysiłków zmierzających do zabezpieczenia pokoju światowego, czego dała dowody na zgrupowaniu Ligi Narodów we wrześniu ub. roku wysuwając propozycję analogiczną w wielu punktach do propozycji amerykańskiej.



## SPLENDID

20 Narutowicza 20

20 Narutowicza 20

Dziś i dni następnych! Szampańska Komedja erotyczna

## FLIRT z NIEBOSZCZYKIEM

W ROLI GŁÓWNEJ

Najwytworniejsza, najpiękniejsza i najzdolniejsza artystka komediowa

LAURA LA PLANTE

ORYGINALNA TREŚĆ. — NIEZWYKŁE TEMPO AKCJI. — EROTYZM.  
BOGATA WYSTAWA. — KAPITALNA GRA. — WSPANIAŁE POMYSŁY.

Początek seansów o godz. 4.30 po pol.

Dziś i dni następnych!  
18 aktówDwa szlagiery  
w podwójnym programie!

## I. OFIARY ROZWODU

Porywający dramat erotyczny, osnuty na tle tragedji niedobrych małżeństw w Ameryce przy współudziale najwybitniejszych sił ekranu: Klara Bow uosobienie kokieterji Esther Ralslon

## II. Żona na dwa tygodnie

Dziwna a rzeczywista szampańska erotyczno-salonowa komedja, która od samego początku do końca trzyma widza w ciągłym humorze. W roli głównej: RYSZARD DIX ulubieniec kobiet BETTY BRANSHON.

Pocz. seansów o g. 4, 6, i 10 wiecz. w soboty, niedziele i święta od g. 1-ej. — Orkiestra pod dyr. R. KANTORA.

Tragiczny wypadek  
na uniwersytecie wiedeńskim.Wiedeń, 2 kwietnia.  
W kancelarii laboratorium na uniwersytecie tutejszym nastąpił tragiczny wypadek. Asystent laboratorium chemicznego, 32-letni dr. Henryk Jorg, pracując w kancelarii, nagle zaślabił i padając na ziemię, stracił balon, zawierający kwas siarczany. Płyn rozlał się szeroko po podłodze. Ubranie Jorgi zostało całkowicie spalone. Sam asystent uległ ciężkiemu poparzeniu. W stanie budzącym zaniepokojenie, odstawiono go na klinikę.

Jak przypuszczają, przyczyna zaślabinienia Jorga było niedokładne zakreślenie kurka gazowego w kancelarii.

Armja Afganistanu  
pod opieką Wielkiej Brytanji.Londyn, 2 kwietnia.  
Obrzydła sensacja wywołała w kołach politycznych wiadomość, że dyplomacji angielskiej udało się dojść do porozumienia z królem Afganistanu Amanullahem na całej linii. Anglija i Afganistan zawarły sojusz odporny. Angielscy oficerzy nie mają przeprowadzać wyszkolenie wojska afganistańskiego. Anglija ma ją budować drogi, szosy, koleje i porty lotnicze w Afganistanie. Uzbrojenie armji ma być podobne do uzbrojenia armji indyjskiej.

Afganistan otrzymuje większą pożyczkę w Londynie, za którą przejmie gwarancję rząd angielski. Kredyty angielskie mają być użyte na zakupy u przemysłu angielskiego.

Utworzenie ambasady  
polskiej w Turcji.Rzym, 1 kwietnia.  
(Polska Agencja Telegraficzna)  
„Messaggero“, omawiając wiadomość o utworzeniu ambasady polskiej w Turcji, zaznacza, że zbliżenie pomiędzy Polską a Turcją jest bardzo symptomatyczne jako zbliżenie sąsiadów związku sowieckiego. Dziennik przypomina, że Turcja ostatnio zaproszona była do udziału w pracach komisji przygotowawczej konferencji rozbrojeniowej na wniosek Polski, co było specjalnie złem okiem widziane przez Litwinów. W dalszym ciągu dziennik przypomina nieulażającą akcję Litwinów, w celu zeskalowania inicjatywy polskiej i kończy uwagą, że fakty te wskazują na wyzwalać się Turcji w polityce międzynarodowej z pod wpływu sowieców.Suwerenność Egiptu  
warunkiem wznowienia rokowań z Anglią.Londyn, 2 kwietnia.  
(Agencja Telegraficzna „Express“)  
„Daily News“ ogłasza wywiad z egipskim premierem Nahas Paszą, który oświadczył z naciskiem, iż Egipt nie zgodzi się nigdy zrezygnować z suwerenności i odgrywać rolę części składowej imperjum brytyjskiego. Rokowania angielsko-egipskie mogą być prowadzone pod warunkiem, iż królestwo egip-

skie uznane będzie jako strona równoprawna. Dalszy bieg wypadków zależy od Anglii, która winna zaproponować rokowania na nowych podstawach. Premier egipski oświadczył, iż obawy Anglii co do bezpieczeństwa kanału Sueskiego są niesłuszne, ponieważ armja egipska jest dostatecznie silna, aby bronić kanału.

Zafary sowiecko-francuski.  
Francja zasekwestrowała złoto sowieckie.Moskwa, 2 kwietnia.  
(Agencja Wschodnia)  
Stanowisko prasy sowieckiej wobec Francji uległo ponownemu zaostrzeniu. Dzienniki kontynuują kampanję antyfrancuską w związku z zaskwestrowaniem na żądanie Banku Francuskiego w Stanach Zjednoczonych zapasu złota sowieckiego a conto ewentualnego zwrotu złota francuskiego, zatrzymanego przez

rząd sowiecki. Ostatnio dzienniki donoszą, iż przedstawiciel sowiecki w Paryżu Dowgalewski, który interwenjował w tej sprawie we francuskim M. S. Z., mimo dwukrotnie przedstawionego żądania nie otrzymał żadnych wyjaśnień. Krok rządu francuskiego uważają tu za objaw wrogości nastroju Francji do S. S. R.

10 proc. podwyżka cen  
węglaobowiązująca będzie  
od 16 b. m.Katowice, 2 kwietnia.  
Z dniem 16 b. m. wchodzi w życie podwyżka cen węgla w wysokości 10 proc., którą rząd przyjął do wiadomości. Żądania baronów węglowych szły w kierunku uzyskania 15 proc. podwyżki co jednak się nie udało.  
Zgoda rządu na podwyżkę węgla niezależna jest od szeregu warunków, jak: utrzymanie eksportu przez porty na rynku północnym w ilości nie niższej niż 400.000 ton miesięcznie, stałe zatrudnienie wszystkich górników i t. d.  
Podwyżka nie obejmuje dostaw węgla, przeznaczonych dla kolei, wojska i innych instytucji państwowych.SPALONE  
LAMPY RADJOWEprzyjmujemy do regeneracji  
Inż. J. Reicher i S-ka  
Łódź, Piotrkowska 142. Telefon 15-57Arcydzieło Polskie  
podl. powieści  
LEO BELMONTA  
p. t.

## „PRZYZNACZENIE”

W roli gł. słynne nasze gwiazdeczki,  
fenomenalne, cudowne dzieciBianka Dado  
i Musia Dajches  
w świątecznym programie

GRAND-KINA

„Miłość  
Joanny Ney”  
arcydzieło Erenburga o porywającej fabule wstrząsnęło światem osiągając rekordowo olbrzymią poczytność.

Wkrótce

Miłość  
Joanny Ney

CASINO

„Miłość  
Joanny Ney”  
w realizacji filmowej stała się sensacją bieżącego sezonu i osiągnęła rekord powodzenia na całym świecie.



# Monarchizm w Polsce.

Podczas wyborów do sejmiku, stawała do wysięgu mandatowego m. in. organizacja monarchistyczna. Zdobyła ogółem około 100.000 głosów i ani jednego mandatu. Nie wynika z tego bynajmniej, aby „król” mógł liczyć także ilość tęskniących doń poddanych. Owe sto tysięcy — to przeważnie zbalamuceni chłopcy z najbardziej głuchych zakątków prowincji, zdobyli przy pomocy ordynarnej demagogii i agitacji, kosztującej grubo pieniądze. Kapitały wsiadły, a sam herold „Jego Królewskiej Mości” b. poseł Cwajkowski osiadł na mieliźnie i nie zawiął do sejmowej przystani.

Nie należy mimo to sądzić, że idea monarchistyczna w Polsce da się zwięzić do tego jednego niepowodzenia. Monarchiści rozsiadli są po różnych obozach i dzielą się na polityków rozmaitego typu:

1) Grupa wileńska. Ideowym bojownikiem monarchizmu jest pos. Mackiewicz redaktor „Słowa”, bardzo ciekawa umysłowość polityczna. Jest on zdeklarowanym monarchistą i raz po raz stara się obronić swe stanowisko teoretyczne. Popierając politykę obecnego rządu, uważa jego posunięcia za minimum swego programu, za taktykę, zmierzającą do wzmocnienia władzy wykonawczej wogóle. Stoi na nim konserwa wileńska, składająca się z obszarników i inteligencji.

2) Prawica Narodowa. Traktuje kwestię ustroju republikańskiego czy monarchistycznego z rezerwą, nie angażując tej myśli w aktualnych problemach państwowych. Gdyby kiedykolwiek sprawa ewentualnej monarchii miała szanse aktualności praktycznej, P. N. bezsprzecznie wysunęłaby ją jako jeden z naczelnych punktów programu.

3) Grupa poznańska. Stanowi czynnik pośredni pomiędzy wymienionymi powyżej kierunkami, starając się pchnąć sprawę na tory realne, przedewszystkiem masowej agitacji. Myśl monarchistyczna koncentruje się tam wśród wielkiego ziemiaństwa. (Ch. N.) oraz byłych wojskowych, jest nieznacznie słabsza i słaba teoretycznie.

4) Grupa b. pos. Cwajkowskiego. Reprezentuje monarchizm, że tak powiemy luźny, stara się wyprowadzić go bezpośrednio z mas chłopskich. Ona właśnie organizowała akcje wyborczą i poniosła fiasko. W przeciwstawieniu do trzech grup poprzednich, o podkładzie arystokratycznym, posiada tendencje wybitnie demokratyczne.

Spór „monarchia czy republika” jest nieomal tak stary, jak i historia polityczna narodów. Zajmowali się nim już w każdym razie starożytni Grecy. W ubiegłym wieku przybrał on bardzo ożywione formy w Niemczech (Stahl, Treitschke) ze zrozumiałych powodów: starcie organizującego się socjalizmu naukowego i praktycznego z monarchistycznym społeczeństwem Hohenzollernów.

W Polsce myśl monarchistyczna ma znacznie mniej szans niż gdziekolwiek.

Przedewszystkiem brak nam tradycji. Nie mogły jej pozostawić dawne dzieje monarchii elekcyjnej, która zbliżała się raczej do ustroju prezydenckiego, w dodatku ograniczonej aż do absurdu wybujałymi przywilejami szlachty. Tradycji nie mogło stworzyć dalej życie pod zaborami trzech monarchów. Z wrogiego stosunku do Rosji, Niemiec i Austro-Węgier — trzech najsilniejszych tronów w Europie nie mogło powstać nic innego, niż ped do republikanizmu, jako antytezy monarchii. Działał tu również atrakcyjny przykład republikańskiej Francji, skąd zawsze spodziewano się pomocy, a przynajmniej sympatii.

Dalej brak w samej Polsce wszelkich

uroszeń do panowania. Rady królewskie wyginęły. Wiadoma jest rzecz, iż zaczynem wszelkich ruchów monarchistycznych są osoby pretendentów do tronu. U nas pretendentów niema i jest to właśnie jeden z głównych kłopotów naszych monarchistów. Po „krew” królewską trzeba sięgać zagranicą, do Burbonów, Battenbergów, Hohenzollernów, Habsburgów, Romanowych i t. d., a to jest i trudne i niepopularne i mogłoby pociągnąć za sobą komplikacje międzynarodowe. Fabrykacja króla „domowa” jest niebezpieczna, bo robiłaby zawsze wrażenie tandoty.

Pozatem monarchia musi mieć podstawę. Może nią być arystokracja. W Polsce nie cieszyła się nigdy dobrą sławą, a poza

tem zbyt długo stała poza nawiasem życia narodowego, aby szybko mogła znów uzyskać wpływ. Można raczej powiedzieć, że w znacznej części jest wynarodowiona i rozproszona po Europie; przyjęła nawet poddaństwo angielskie, i belgijskie...

Podporą monarchii bywa wojsko. U nas, gdzie jego najmocniejszą podwaliną jest element legijonowy, radykalny, cezuraryzm nie miałby powodzenia. Biurokracja może być pochodną monarchii, ale nigdy jej kolebką.

Widzimy tedy, że brak u nas naturalnego podłoża, na którym ewentualnie może się rozwijać nawet idea monarchistyczna. W Anglii stoi ona siłą wielowiekowej tradycji i licznymi koncesjami na

rzecz demokracji, która dziś jest tak samo jej podpora, jak dawniej byli feodaliowie. We Włoszech, pomijając nawet fałszyzm, monarchia opiera się na bardzo licznej arystokracji prowincjonalnej, żywo popierającej tradycję. W dawnej Rosji i Niemczech popierała ją biurokracja, coraz bardziej wyszukując dla siebie rozliczne przywileje.

W Polsce „monarchia” jest nonsensem. Każdy zdaje sobie z tego sprawę. Poczóż tracić czas i środki na propagandę idei, która nie ma szans urzeczywistnienia, a tem bardziej pożytku?

Niech na to odpowiedzą ci, którzy na propagandę wyborczą dla „króla” wyrzucili dobre pół miliona złotych.

St. St.

## Sukces min. Zaleskiego w Królewcu.

Waldemar wyraził zgodę na utworzenie trzech komisji, które rozpoczną prace 20 b. m.

## Polska gotowa do zawarcia paktu o nieagresji z Litwą.

Królewiec, 2 kwietnia.

(Agencja Telegraficzna „Express”)

Dziś o godzinie 10-ej rano delegacja polska wręczyła delegacji litewskiej polski projekt paktu o nieagresji oraz propozycje wysłania do Warszawy przedstawicieli dyplomatycznego Litwy, którzy mogliby na miejscu stwierdzić bezpodstawne zarzuty litewskie, jakoby Polska tolerowała bandy emigrantów litewskich.

Królewiec, 2 kwietnia.

(Agencja Telegraficzna „Express”)

Dzisiejsze posiedzenie plenarne było wielkim sukcesem ministra Zaleskiego. Na długie wywody ministra Waldemaras wypowiedziałe przytem bardzo nie wyrażnie, minister Zaleski odpowiadał zwięźle i głosem donośnym, rozwijał argumenty oparte na niezbitych faktach i cytował dokumenty. Kuzłystyka Waldemaras ogłosił i niepewna spowodowała, iż dziennikarze zagraniczni odnieśli wielkie wrażenie przy poszczególnych mocnych ustępach mowy ministra Zaleskiego, przytem podczas przemówienia Zaleskiego rozlegały się wśród dziennikarzy zagranicznych szmer apłobaty. Odpowiadając Waldemarasowi na jego przemówienie, minister Zaleski oświadczył: chociaż pan Waldemaras wstępnie zastrzegł się, iż w myśl rezolucji Ligi narodów należy unikać kwestii spornych jednakże przez cały czas swej mowy nie mówił on o niczem innym, jak tylko o Wilnie. Jeżeli pan Waldemaras stale wspominał o rzekomem traktacie suwalskim, to należy podkre-

ślić, iż nie jest to wcale traktat, lecz zwykły protokólny układ wojskowy, który w niczem nie porusza kwestii terytorjalnych Litwy. Wśród ogólnego poruszenia, minister Zaleski odczytał ustęp pierwszy artykułu pierwszego umowy suwalskiej. Przechodząc następnie do uwag Waldemaras nad polskim projektem konferencji, minister Zaleski szczególnie wyraźnie podkreślił, iż jeżeli chodzi o umowę w sprawie ruchu lokalnego, to umowa ta jest prosto w zwrócona na układzie polsko-niemieckim. Waldemaras poruszając ten traktat łączy go z kwestią bezpieczeństwa Litwy, twierdząc, iż Polska nieostatecznie bronić może granic swoich gdyby bandy zbrojne miały przekroczyć granice. Min. Zaleski odpowiadając na te wywody zaznacza, iż mimo, że istnieje podobna umowa polsko-niemiecka, jednakże nikt przecież nie obawia się akcji zbrojnej z jednej lub drugiej strony. Pozatem należy wziąć pod uwagę, iż liczba wydanych przez Polskę wiz wynosi 60 tysięcy, natomiast wydanych przez Litwę tylko niecałe 30 tysięcy. Ruch lokalny zatem istnieje, lecz należy go tylko zalegalizować. Pan Waldemaras kwestionuje promienie 30 km. w granicach których ruch graniczny ma być otwarty. Delegacja polska oświadcza, iż jest to kwestia do dyskusji. Po tych wyczerpujących i nader ciekawych wywodach ministra Zaleskiego konferencja została przerwana do godziny 5.30 po poł.

Królewiec, 2 kwietnia.

(Agencja Telegraficzna „Express”)

Dziś o godzinie 5.40 po południu ot-

warty został dalszy ciąg posiedzenia plenarnego. Posiedzenie to odbyło się pod znakiem całkowitego nastroju pogodnego, przyczem trwało ono zaledwie 15 minut. Minister Zaleski, nawiązując do pierwszej części posiedzenia, stwierdził, iż powzięta została zgoda co do utworzenia trzech komisji, a mianowicie: 1) ekonomiczno-komunikacyjnej, 2) dla spraw bezpieczeństwa, 3) dla spraw ruchu lokalnego. Na czele tych komisji stają z ramienia Polski, jako do komisji pierwszej: przewodniczący — Szumłakowski, sekretarz — Szeszlński. Do komisji drugiej: przewodniczący — Holówko, sekretarz — Czudowski. Do komisji trzeciej: przewodniczący — Tarnowski, sekretarz — Czudowski. Przewodniczącymi ze strony litewskiej są: do komisji pierwszej — Zaunius (dyrektor departamentu M. S. Z.). Do komisji drugiej — Baltotis (dyrektor departamentu M. S. Z.). Do komisji trzeciej — Fidlikauskas (poseł litewski w Berlinie).

W tym stanie rzeczy minister Zaleski zwrócił się do Waldemaras o wyznaczenie terminu i miejsca spotkania się komisji. Proponowano datę 20 kwietnia r. b. Waldemaras zgodził się na ten termin. Ustalono następnie, iż komisja ekonomiczno-komunikacyjna zbierze się w Kownie. Komisja bezpieczeństwa w Berlinie, a komisja dla spraw ruchu lokalnego w Warszawie. Jednocześnie uchwalono, aby 20 kwietnia przewodniczący wszystkich trzech komisji zebrał się w Berlinie dla wyznaczenia terminów prac tych komisji. Poczem konferencja została zamknięta. Ostatnia konferencja miała przebieg bardzo spokojny i łatwy. Waldemaras podczas tej konferencji stale potakiwał i uśmiechał się.

## Gorączka przedwyborcza w Niemczech

Wszyscy liczą się ze wzrostem sił socjalistów.

Berlin, 2 kwietnia.

(Agencja Telegraficzna „Express”)

Z Monachium donoszą, iż minister spraw zagranicznych Stresemann postanowił wystawić swą kandydaturę do Reichstagu w okręgach wyborczych Bawarii, położonych na prawym brzegu Renu.

Berlin, 2 kwietnia.

(Agencja Telegraficzna „Express”)

Ankieta w sprawie ewentualnych wyników wyborów do Reichstagu ogłoszona wśród przywódców politycznych prawicy, centrum i lewicy wykazuje, iż wszyscy oni liczą się ze znacznym wzrostem głosów socjalistycznych i wogóle przesunięciem opinii publicznej na lewo. Hrabia Westarp, przywódca nacjonalistów, przepowiada ograniczenie ilości głosów komunistycznych i znaczny wzrost głosów socjal demokratów.

Były kanclerz Wirth, jeden z przywódców centrum liczy się z porażką nacjonalistów i z wielkim zwycięstwem

wem partii socjalistycznych.

Przywódca socjal-demokratów poseł Breitscheid liczy się z wielkim zwycięstwem socjalistów, ponieważ głosy robotników niezadowolonych z chrześcijańskiej partii centrum padną niewątpliwie na listy socjalistyczne.

## Komunistyczni posłowie Reichstagu

uciekli przed aresztowaniem.

Berlin, 2 kwietnia.

Policja kryminalna w Berlinie usłowała wczoraj aresztować posłów do parlamentu Rzeszy z frakcji komunistycznej: Stoeckera, Koenena, Hoernle, Heckerta, Remmele i Pfeiffera pod zarzutem zdrady stanu i związku z sowiecką organizacją trzeciej międzynarodówki. Gdy jednakże policja zjawiła się w miejscu zamieszkania posłów już ich tam nie znaleziono. Podobno zbiegli za granicę.

## Straszny samosąd tłumu nad bandytą w Ameryce.

Nowy Jork, 2 kwietnia.

(Agencja Wschodnia)

Na jednym z przedmieść Chicago schwyty został herszt bandy, Włoch, którego nazwiska nawet nie zdowano ustalić. Wzbudzony tłum, nie czekając na interwencję policji, wyniósł bandytę do jasu podmiejskiego i tam przywiązał go do drzewa. Ofiara „lynch'u” została następnie obłana benzyną i żywcem podpalona. Przybyła na miejsce policja nie zdolała już utrzymać zlynchowanego zbira przy życiu.

## Stała komunikacja lotnicza Moskwa—Berlin.

Moskwa, 2 kwietnia.

Z dniem 1 maja zostanie uruchomiona stała komunikacja lotnicza Moskwa—Berlin przez Rygę, Królewiec, Gdańsk. Jednocześnie uruchomiona zostanie linja Leningrad—Ryga—Berlin. Pierwsza z wspomnianych linji przechodzić będzie przez Smoleńsk.



W dniu 1-go kwietnia rozstał się z tym światem  
po krótkich lecz ciężkich cierpieniach



# ANTONI KOLNARSKI

Dyrektor Łódzkiego Oddziału Warszawskiego  
T-wa Ubezp., oraz T-wa „Patria”.

Zmarły, który przez szereg lat piastował godność Prezesa Łódzkiej Komisji T-wa Ubezpieczeń, swojemi wysokimi zaletami serca i prawym charakterem zjednał sobie prawdziwy szacunek, uznanie i sympatję wszystkich pracujących na niwie asekuracji.

W Zmarłym tracimy nieodżałowanego towarzysza pracy, którego pamięć na zawsze pozostanie między nami.

Dotkniętej tym bolesnym ciosem Rodzinie wyrażamy głęboki, szczery żal i najserdeczniejsze współczucie.

## Przedstawiciele Towarzystw Ubezpieczeń w Łodzi:

- |                                  |                                     |
|----------------------------------|-------------------------------------|
| „Alliance“                       | „Poznańsko-Warszawskie T-wo“        |
| „Assicurazioni Generali“         | „Przezorność“                       |
| „Krakowskie T-wo“                | „Przyszłość“                        |
| „Omnium“                         | „Riunione Adriatica di Sicurtà“     |
| „Orzeł“                          | „Silesia“                           |
| „Piaśt“                          | „Snop“                              |
| „Polonia“                        | „Vesta“                             |
| „Port“                           | „Związek Ubezp. Przemysł. Polskich“ |
| „Powszechny Zakład Ubezp. Wzaj.“ |                                     |





# ANTONI KOLNARSKI

Dyrektor Łódzkiego Oddziału Warszawskiego Towarzystwa  
Ubezpieczeń i Towarzystwa „Patria”

zmarł dnia 1-go kwietnia 1928 r.

W zmarłym tracimy zacnego człowieka i nieodżałowanego współ-  
towarzysza pracy.

Cześć Jego pamięci!

Pozostajej w smutku Rodzinie wyrażamy głęboki żal i serdeczne  
współczucie.

## Rada Zarządzająca i Dyrekcja

Warszawskiego Towarzystwa Ubezpieczeń S. A.,  
i Polskiego Towarzystwa Asekuracyjnego i Reasekuracyjnego  
„Patria” S. A.



KWIECIEŃ

3

Wtorek

Dzień: Ryszarda B.  
Jutro: Izydora BWDK.

Wschód słońca o g. 5.08  
Zachód słońca o g. 6.11  
Wschód ksi. o g. 3.03  
Zachód ksi. o g. 4.52  
Długość dnia: 12.56  
Przybyło dnia: 5.00

### Wzrost drożyzny.

W ciągu 15 dni—o 2,5 proc.

Z chwilą obowiązkowego polewania ulic, przechodnie narażeni są na zwykłą bezceremonialność dozorców domowych którzy oblewają zamiast chodników i jezdní, ubrania obywateli, odpowiadając niegrzecznie na zwracana im uwagę. Władze policyjne winne wydać w tej mierze pewne polecenia dozorcóm, by obowiązek swój spełniali z większą uwagą i poszanowaniem przechodniów. (b).

### Panowie dozorczy

są wyzywająco niegrzeczni.

W dniu wczorajszym w wyjątko starym odbyło się posiedzenie komisji notyfikującej ceny artykułów, wchodzących w skład budżetu rodziny robotniczej, dla ustalenia zmian kosztów utrzymania.

Komisja ustaliła, że w drugiej połowie marca zdrożał znacznie chleb gdyż z 80 groszy w trzecim tygodniu na 91 w czwartym, mąka pszenna z 80 gr. na 91—94, bułki chlebowe z 39 na 41.50, a poza tem mięso wołowe.

Ponieważ w innych pozycjach nie zaszła zmiana, przypuszczalnie obliczenie wykazuje prawie wzrost kosztów utrzymania na 2,5 proc. co ostatecznie ustali w dniu dzisiejszym komisja w urzędzie wojewódzkim. (b).

## Uporządkowanie letnisk podmiejskich

Mieszkania będą w roku bieżącym droższe o 30 proc.  
Posterunki policyjne, telefony i straż pożarna na letniskach.

W związku z nastaniem sezonu wio-  
sennego, a zarazem okresu wynajmu let-  
nisk przez mieszkańców miast, zwołana  
została w dniu wczorajszym z inicjaty-  
wy pana starosty Rzewskiego konferen-  
cja w sprawie ustalenia cen maksymal-  
nych na letniskach w powiecie łódzkim.

W konferencji powyższej, która od-  
była się w siedzibie starostwa, wzięli u-  
dział reprezentant urzędu wojewódzkie-  
go, radca Tymieniecki, zastępca starosty  
doktor Aleksander Banaś, komendant po-  
licji na powiat łódzki komisarz Nowak,  
lekarz powiatowy doktor Nowicki, repre-  
zentant zrzeszeń lokatorskich prezes to-  
warzystwa „Lokator” p. Konarski, liczą-  
ca delegacja właścicieli letnisk w po-  
wiecie łódzkim oraz wójtowie poszcze-  
gólnych gmin.

Obrodam przewodniczył p. radca Ty-  
mienicki, który wyjaśnił zebrany, że  
celem konferencji jest umożliwienie szer-  
okim warstwowi ludności miejskiej kor-  
zystanie z dobrodziejstw wsi w okresie  
letnim za cenę przystępną. Dowolności  
w pobieraniu cen za letniska musi być  
położony kres. Winne być ustalone nor-  
my, do których zarówno właściciele let-  
nisk, jak i wynajmujący muszą się za-  
stosować.

Po kilkugodzinnej dyskusji, w której  
głos zabierali niemal wszyscy obecni,  
uchwalono podwyższyć ceny najmu let-  
nisk w okresie bieżącym o 30 proc. w  
stosunku do sezonu zeszłorocznego.

W myśl nowego cennika, za jeden

pokój właściciele letnisk pobierać będą  
130 zł. za jeden pokój z kuchnią, 275 zł.  
za dwa pokoje z kuchnią, 415 zł. i za  
trzy pokoje z kuchnią 625 zł. Za mieszk-  
kania, wyposażone we wszelkie wygody,  
t. j. oświetlenie elektryczne, urządzenie  
wodoociągowe i t. d., wolno będzie pobie-  
rać cenę wyższą o 25 proc. od wykaza-  
nych powyżej, za mieszkania, posiadają-  
ce jedno tylko z powyższych udogo-  
dnień, 5 proc. więcej ponad cenę zasad-  
niczą.

Mieszkania świeżo wyremontowane  
pod każdym względem będą droższe o  
20 proc. od zwykłych.

Powyższy cennik obowiązywać będzie  
na przeciąg całego sezonu, który  
kończy się w dniu 1 października. W  
trakcie dyskusji doktor Nowicki poru-  
szył oplakany stan sanitarny większo-  
ści letnisk, który sprawia, że mieszkań-  
cy miast, którzy wyjeżdżają na wieś dla  
poratowania zdrowia, narażają się na  
choroby. W myśl wniosku, zgłoszonego  
przez doktora Nowickiego, uchwalono,  
że ustępy w posesjach letniskowych mu-  
szą posiadać wentylację, śmietniki mu-  
szą być szczelnie przykryte, gnojówki  
umieszczone być muszą w należytej od-  
ległości od mieszkań, również szczelnie  
przykryte być winny studnie, przyczem  
każda z nich zaopatrzona być musi y  
przymocowane wiaderka, tak aby każdy  
mógł czerpać wodę.

Co się tyczy bezpieczeństwa na let-  
niskach powiatu łódzkiego, a w zcz-

gólności na Wiśniewskiej Górze, gdzie w  
sezonie letnim przebywa z górą 5.000  
osób, postanowiono wzmocnić ochronę  
policyjną letnisk, zaś na Wiśniewskiej Gó-  
rze urządzić na okres całego sezonu let-  
niego specjalną wartownię, gdzie stale  
pełnić będą służbę funkcjonariusze po-  
sterunków P. P. gminy Brojce.

Lokalu na pomieszczenie wartowni  
dostarczyć mają właściciele will. Nieza-  
leżnie od tego, właściciele will na Wiśnio-  
wej Górze przyrzekli na koszt własny  
zaopatrzyć wartownię w telefon, który  
używany byłby również przez letników  
do komunikowania się z miastem. Postano-  
wiono też, że wszystkie osoby prze-  
bywające na letniskach na czas dłuższy,  
winny obowiązkowo meldować się w  
odnośnym urzędzie gminnym, zaś rezer-  
wiści, którzy przybywają na letniska na  
czas dłuższy od dwóch tygodni, winni  
przybycie swe głaszać niezwłocznie.  
Nie stosujących się do powyższych prze-  
pisów władze policyjne pociągać będą  
do surowej odpowiedzialności karniej. (p)

### Osobiste.

Łódzianin, p. Leon Borański, zdobył  
sobie na recitalu fortepianowym w War-  
szawie uznanie całej prasy i publiczno-  
ści. Młody wirtuoz przed wyjazdem za-  
granicę wystąpi wkrótce w rodzinnym  
swem mieście z własnym koncertem w  
Tow. miłośników muzyki

Wyrazy szczerego współczucia  
koledze swemu SALOMONOWI CHALFEMU  
z powodu śmierci

E. P.

Ojca Jego

składają koledzy

Juljan Gincburg  
D. i. i. Foerster

Wyrazy współczucia koledze swemu SALOMONOWI CHALFEMU  
z powodu zgonu

b. p. OJCA JEGO

składają

Uczniowie klasy VII Szk. P. Nr. 101.



# CASINO

Dziś i dni następnych

Dziś i dni następnych

najpotężniejsze arcydzieło świata, natchniony twór ducha ludzkiego, p. t.

## KRÓL KRÓLÓW

Wytwórnia: Producers International Corporation — New York.

Realizacja Cecila B. de Mille'a

Specjalna ilustracja muzyczna w wykonaniu zwiększonej orkiestry symfonicznej.

Początek przedstawień o godz. 4-ej po południu



### TEATR MIEJSKI

Dziś, we wtorek przedstawienie zawieszono z powodu próby generalnej.

Jutro teatr Miejski występuje z świąteczną premierą aktualnej komedii obyczajowej w 3-actach B. Szécsényi „N. O. S.” (Nie ożenie się).

Główna, popisowa rola współczesnej panienki odtworzy Stefania Jarkowska, inne wartościowe role kobiece: Relewicz-Ziemińska, Dunańska, Grywińska, główne męskie — Artur Kwiatkowski, K. Szubert, K. Fabisiak i Mrozowski.

Nowa oprawa dekoracyjna przygotowana pracowni pod kierunkiem i według projektów artysty K. Mackiewicz.

Reżyseruje A. Kwiatkowski.

### REPERTUAR ŚWIĄTECZNY.

W niedzielę jedno przedstawienie o godzinie 8 m. 30 powtórzenie komedii „N. O. S.” (Nie ożenie się).

W poniedziałek dwa przedstawienia: o godz. 4 po południu wznowienie niegranej od kilku tygodni wesołej komedii Satyrycznej z tytułem „Aby żyć”; wieczorem o godz. 8 m. 30 po raz trzeci „N. O. S.” (Nie ożenie się).

### TEATR POPULARNY.

Dziś, we wtorek, i jutro, w środę dwa ostatnie przedstawienia wesołego wodewilu „Majestat” na próbę.

W Wielki czwartek, piątek i sobotę teatr nieczynny.

W pierwszy dzień świąt o godz. 8.30 wiecz. premiera znakomitej operetki „Wesoła wdówka”. Bilety wcześniej nabywać można w obu teatrach.

### KONCERT WIELKOCZWARTKOWY.

Niezmiernie interesująco zapowiada się wielki koncert religijny, który odbędzie się w niedzielę czwartek, dnia 5 b. m. w sali Filharmonji. Udział biorą najznakomitsi artyści operowi, a między innymi Adam Didur, który po wielkich sukcesach wrócił z Ameryki i pierwszy w tej chwili koncert daje w Łodzi.

W programie przepiękne utwory muzyki kościelnej, a mianowicie: Krucyfiks Faure'a, Ave Maria Gounoda, Modlitwa z op. „Cavaleria Rusticana”, Fragmenty z oratorium „Stabat Mater”, Largo Haendla, oratorium „Ejjasz” Mendelssohna, Msza H-moll Bacha, „Mesjasz” Haendla, Ave Maria Schuberta, Modlitwa z op. „Rienzi” Wagnera i wiele innych. Koncert ze względu na wykonawców oraz program, wzbudził w naszym mieście wielkie zainteresowanie. Początek koncertu o godz. 9-ej wieczorem.

### Skrzynka do listów.

Do Redakcji „Republiki”

w miejscu.

Szanowny Panie Redaktorze! Uprzejmie proszę o zamieszczenie w poczytnym swym piśmie następującego orostowania:

„W związku z zapytaniem p. r. dr. B. Fichny, skierowanym pod adresem Prezydium Rady na posiedzeniu w dniu 29 b. m., dlaczego Prezydium nie brało udziału w uroczystości z racji imienia marszałka Piłsudskiego, niniejszym mam zaszczyt stwierdzić, że ujęcie tej sprawy przez p. r. dr. B. Fichnę nie jest zgodne z rzeczywistością, gdyż Prezydium w najjawniej nie uchylło się od udziału w obchodzie imiennym, albowiem — wskutek nieobecności mojej, spowodowanej wyjazdem z Łodzi — reprezentował Radę Miejską na uroczystości p. wiceprezes Józef Wolczyński. Prezes Rady

Inż. Jan Holcgreber. Dyrektor Biura R. Rundo.

## Krwawe widmo średniowiecza.

W Radzyminie ukamienowano robotnika za zranienie nożem towarzysza.

Z Warszawy donoszą: Dzika scena przypominająca czasy średniowieczne, rozegrała się wczoraj wieczorem w Radzyminie.

W miejscowej cegielni raczyli się wódka dwaj robotnicy Stanisław Gajc i Władysław Biernacki.

Podnieceni alkoholem biesiadnicy rozpoczęli dyskusję na tematy polityczne.

Rozbieżność zdań stała się powodem zażartej kłótni, która zkończyła przemianą się w bójkę. W pewnej chwili Gajc sięgnął do kieszeni i wy dobył noż.

—Ty, inacez! mówisz, toś ty mój wróg! — zawołał i z temi słowy pchnął towarzysza w bok.

Biernacki zerwał się z ławki. Rana była powierzchowna, ale ponieważ ostrze noża przecięło arterję, silnie krwawiło.

Zataczając się wybiegł z izby i pobił w kierunku posterunku policyjnego. Spotkawszy po drodze posterunkowego opowiedział mu o dokonanej zaimachu. Posterunkowy udał się do budynku posterunku, aby zawiadomić o zajściu komendanta.

Wkrótce kilku policjantów wyruszyło do cegielni, aby aresztować Gajca.

W międzyczasie Biernacki skierował się ku domowi. W drodze spotkał kilku kolegów.

—Władziu! co ci to? — zapytali widząc krew na jego ubraniu.

—Gajc mnie pchnął nożem — wyszeptał zbiegającymi wargami ranny, przyciskając krwawiącą ranę.

—Gdzie on jest? My się z nim rozprawimy! — posypały się groźby i grupa przyjaciół Biernackiego skierowała się do cegielni.

Weszli do izby, gdzie siedział Gajc przy napoczętej butelce wódki.

Kilka par silnych ramion wciągnęło się w stronę Gajca. Wywleczono go na dziedzińiec i tam

dopuszczono się nad nim samosądu. Przyjaciele Biernackiego schwycili leżące na podwórzu cegły i rozpoczęli się

dzika scena kamienowania.

Ugodzony kilkakrotnie cegłami w głowę Gajc zwał się okrwawionym na ziemię.

Wtedy dwaj z mścicieli wvlekli z magazynu ciężkie szpadle do kopania gliny i zaczęli nimi okładać leżacego.

Dzika ta scena przerwała na szczęście policję, która od razu przystąpiła do aresztowania Gajca. Z trudem wyrwano go z rak rozszczępczonych robotników.

W stanie bardzo ciężkim przewieziono go do miejscowego szpitala.

## Frontowy POKÓJ

duży, słoneczny, balkonowy, ładnie umeblowany, oddzielne wejście, telefon, śródmieście

### do wynajęcia

solidnemu panu.

Blizsze informacje: Telefon 36-05 codziennie od 2—4 pp.

Dyrekcja Koncertów: Alfred Strauch. Tel. 13-84

### SALA FILHARMONJI.

WTOREK, dnia 10 kwietnia 1928 r. o godz. 8.30 wieczorem

## 15-ty KONCERT MISTRZOWSKI

JÓZEF

# SZIGETI

Genjalny skrzypek

Przy fortepianie: IGNA CY STRASFOGEL

### PROGRAM:

- CORELLI: La Folia
- BACH: Sonata C-dur
- MOZART: Koncert skrzypcowy D-dur (z kadencją Joachima)
- E. BLOCH: Baal Shem
- KAROL SZYMANOWSKI: Chant de Roxane
- DVORAK-KREISLER: Slavische Tanzweisen
- KREISLER: Tambourin Chinois.

Bilet, zawczasu nabywać można w kasie Filharmonji codziennie od g. 10.30 do 2 oraz od godz. 4 do 7-ej.

Wykaz wszystkich wygranych i wszystkich stawek przeglądać można codziennie od godz. 8-ej rano do 7 wiecz. w słynnej ze szczęścia, największej i najstarszej kolekturze

## E. LICHTENSTEIN i S-ka

Łódź, Piotrkowska 72.

Warszawa, Marszałkowska 146. Centrali kolektury.

Losy do 5 klasy są jeszcze do nabycia. Ciągłonie trwa do 18 kwietnia r. b. włącznie. Kolosalne sumy do wygrania. Wszystkie większe wygrane zazwyczaj padają u nas. UWAGA: Ze względu na wielki popyt jakim się cieszą losy naszej kolektury przewidujemy bezwzględny brak takowych, wobec czego upraszamy naszych P. T. Klientów o wcześniejsze zaopatrzenie się w nasze losy. Zamiejscowi należność za losy wnieść mogą na nasze konto do P.K.O. dla ŁODZI 64-209 Wzywamy do kupna losów!!! Czas nagli!!!

## 16-ta loteria państwowa

5-ta klasa XXII-y dzień.

50.000 zł. nr. 78923.

5.000 zł. n-ry 71546 99699.

5.000 zł. n-ry 5070 0070 07440.

2.000 zł. n-ry 8650 26052 53778

114087.

1.000 zł. n-ry 1774 10077 23417 26111

28568 40623 62719 75372 77221 101709

123200.

600 zł. n-ry 2079 2189 16310 37753

48106 49093 50092 50094 59104 79594

82285 84388 84860 87459 88518 94618

95514 98916 111571 112543.

500 zł. n-ry 6488 6625 23100 23517

33669 37088 38750 48879 54705 62716

64781 66155 66428 77317 81968 88651

89402 94003 94203 96892 100615 101586

105881 107190 107894 108016 108783

108907 112313 126644.

400 zł. n-ry 689 1802 3275 3553 4901

5458 6032 7558 7818 8294 8745 9044 9431

10598 12936 13486 14667 15102 15103

17486 17500 18727 19055 19196 20625

20216 23192 24128 24226 24944 25527

25556 25651 25746 25887 27828 29039

30130 31030 31187 33105 34559 35915

37500 37806 38103 39235 41818 42464

43095 44087 45561 47482 49978 50375

51717 53771 54293 55742 55911 56971

56999 57562 57540 58176 58197 58533

58954 59257 59361 60216 60686 61123

61620 65794 66546 66916 67340 68017

68432 68478 69110 69170 69609 69741

73296 73338 74512 75442 75448 76482

76505 77291 77890 78038 79533 79694

79863 80215 81477 81921 83068 84217

84689 87568 87743 8806- 88321 88601

88695 89516 89526 91695 91925 92810

92962 93522 95474 95767 96516 96575

97213 97332 97919 98055 98797 99817

99845 99916 100070 100593 102526

103325 103401 103895 103924 104610

104661 104669 106553 106961 107039

107379 108512 108864 109491 110684

110708 112872 113267 114080 114904

115463 119785 120014 120439 120553

120708 102737 121218 123005 123351

123806 125244 127226 127408 128630

129059.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

## Ważne dla ogółu Graczy!

Natychmiastowa wypłata wszelkich wygranych oraz bezpłatne oglądanie wszystkich tabel odbywa się w Kantorach Największej Kolektury

S. JATKA Piotrkowska 22

Piotrkowska 86

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX



Z żałobnej karty.

**S. p. Antoni Kolnarski.**

Dnia 1 kwietnia zmarł w Łodzi ś. p. Antoni Kolnarski, dyrektor łódzkiego oddziału Warszawskiego T-wa Ubezpieczeń oraz T-wa „Patria”, S. p. S. p. Antoni Kolnarski urodził się w Warszawie w roku 1861 i tamże ukończył III gimnazjum państwowe. Pracę w dyrekcji warszawskiego T-wa rozpoczął w r. 1889 i w firmie tej pracował do ostatniej chwili. Od roku 1906 ś. p. Kolnarski był dyrektorem filii moskiewskiej T-wa, a po wojnie w r. 1919 przybył do Łodzi w charakterze dyrektora oddziału T-wa warszawskiego i na tem stanowisku pozostał do końca.

Zmarły był człowiekiem wielkiego serca, gorącym patriotą i cichym a niezmordowanym pracownikiem na niwie społecznej. W czasie wojny w Petersburgu zmarły był członkiem komit. opieki n. więźniami i wychodźcami, gdzie wyróżnił się serdeczną, pełną poświęcenia opieką nad polakami, oddając im niejednokrotnie własną odzież. Na terenie Łodzi nie zaprzestał ani na chwilę swej pracy społecznej, był długoletnim prezesem komisji łódzkiej Towarzystwa Ubezpieczeń, członkiem zarządu Straży ogniowej oraz członkiem Stow. techników.

Dzięki wyjątkowym zaletom i charakteru ś. p. Kolnarski zaskarbił sobie powszechną życzliwość i szczerą szacunek.

Cześć Jego pamięci!

**Kazimierz Rydzewski**

wypowiadał się przed księdzem.

Jak się dowiadujemy, sprawa Kazimierza Rydzewskiego, skazanego na karę śmierci przez łódzki sąd okręgowy za zabójstwo ś. p. prezydenta Cynarskiego, odbędzie się w sądzie apelacyjnym w Warszawie w dniu 22 maja 1928 roku.

Obrony Rydzewskiego podjęli się: adwokat Hofmokr z Łodzi i jego brat adw. Hofmokr-Ostrowski z Warszawy.

Rydzewski po głodówce, którą odbył przed kilku tygodniami zachowuje się w więzieniu przy ulicy Kopernika całkiem spokojnie. Wczoraj skazany spowiadał się przed księdzem.

**Za uprawę tytoniu**

pociągnięto do odpowiedzialności kilku obywateli ziemskich.

Wydział karno-skarbowy przy sądzie okręgowym w Łodzi pod przewodnictwem sędziego Illinicza ostatnio rozważał cały szereg spraw obywateli ziemskich pociągniętych do odpowiedzialności za niedozwoloną uprawę tytoniu na swych posiadłościach.

Wczoraj stanął przed sądem Rudolf Maurer z Nowosolnej pod Łodzią, którego za to przestępstwo skazano na 1600 złotych grzywny z zamianą na 80 dni aresztu.

**Egzaminy dla nauczycieli**

rozpoczną się dn. 23-go kwietnia.

(p) Jak się dowiadujemy, egzaminy pisemne dla czynnych a niewykwalifikowanych nauczycieli szkół powszechnych rozpoczną się w Łodzi w poniedziałek, dnia 23-go kwietnia 1928 roku o godzinie 8-iej rano w lokalu szkoły powszechnej im. Królowej Jadwigi przy ul. Cegielnianej 58.

W tym dniu obowiązani są zgłosić się do egzaminu tylko ci kandydaci, którzy w myśl regulaminu egzaminów muszą wykonać prace pisemne. Egzaminy ustne rozpoczną się w czwartek, dnia 26 kwietnia 1928 r. o godz. 8 rano w tym samym lokalu. Podania o dopuszczenie do egzaminów winni kandydaci wnieść do pp. inspektorów szkolnych najpóźniej do dnia 5-go kwietnia r. b. Taksy egzaminacyjne należy przelać wprost do pana inspektora szkolnego m. Łodzi, a nie wpłacać do kas skarbowych.

**Specjalny dodatek „II. Republiki“.**

W bieżącym tygodniu ukaże się specjalny dodatek „Republiki“ poświęcony zagadnieniom przemysłu dzianego i pończoszniczego wraz z przeglądem informacyjnym najpoważniejszych przedsiębiorstw powyższych gałęzi przemysłu okręgu łódzkiego.

**Świt, dzień i noc na wiosennym podwórku łódzkim**

Wiosna ożywiła wszystko i wszystkich — natchnęła całą Łódź nowym życiem i nową doń radością.

Ludzie, ulice, place, domy, podwórka nawet — ożywiły się jakby pod wiosennym tchnieniem słońca.

Zwłaszcza — sławetne podwórko łódzkie...

Zastanówcie się państwo, jaka to kolosalna różnica pomiędzy podwórkiem łódzkim w zimie, a teraz... W zimie podwórko łódzkie jest jakby pograżone w śpiączkę, a teraz — jakież to barwne życie kwitnie na niem od wczesnego ranka do późnej nocy!...

Przyjrzyjcie się temu życiu przez lupę amatora scenek rodzajowych — weźcie w tym celu pierwsze lepsze śródmiejskie podwórko przy ulicy Pomorskiej, Wschodniej lub którejkolwiek innej, a przekonacie się, ile w niem nieści się „poezji“ specyficznej — folkloru i... wartości widowiskowych nawet...

Tak jest: widowiskowych. Bo letni dzień na podwórku łódzkim to — niczym widowisko kabaretowe lub cyrkowe...

Ledwie zorza poranna pokryła szarą poświatą dnia „kocie łby“ podwórka, zaczyna się to życie. Jeszcze szczyry, ci autochtoni podwórka, uwijają się ży-

wo na śmietniku — od czasu do czasu przemierzy któryś kulawym ruchem całe podwórko wszędy — a już wychodzi z piwnicznej izby wszechwładny dyrektor podwórka: pan dozorca, przeciągnie się, zaintonuje doniosłe ziewnięcie i zaczyna zamiatać. Stopniowo podwórko zaludnia się Marysiami i Antosiami, biegnąciami „do sklepiku po bułki“ lub... z kubelkiem do śmietnika. Okna w oficynach otwierają się i słychać djalogi poranne:

— Marysiu, niech Marysia zawoła swoją panią do okna — mam jej coś do powiedzenia...

— Dzień dobry, pani Cwancygier! Wybiera się pani na rynek? To może byśmy poszły razem...

— Owszem — za małe półgodzinki...

Zaczął się dzień na podwórku. Robi się coraz głośniejszy. Na balkonach zjawiają się dywany i pierzyny — trzepaczki rozpoczynają przedobiedlnia symfonje armatnia...

Wraz zjawia się pierwszy handlarz z workiem pod pachą i intonuje do taktu kanonady z balkonów, akcentując przemysłnie drugą sylabę:

— Han-dejł, han-dejł, han-dejł...

Jest to tylko jeden z solistów, których

słychać — co niemiara. Oto drugi już odzywa się:

— Stare rzeczy kupuje... Kamaszki... Rymanarki...

To baryton. — Ładnie brzmi mezzosopran:

— Kaba-laarka wróży, kaba-laarka... Komu z państwa po-o-wróżyć...

Potem znów tenor:

— Łu-u-piny kupuje... Łu-u-piny...

Albo:

— Flaszki kupuje... Stare kapcie...

Albo — lakonicznie, a doniosło:

— Szma-at! Szma-at Szma-at!...

Co w zwyczajnej prozie brzmiałoby trywialnie: Szmaty...

Wpada nagle w uszy przeraźliwe metaliczne: dzyń! dzyń! dzyń!... Szlifierz wtoczył na podwórko swą taczkę-szlifyrnię i anonsując przeraźliwie donośnie swój ruchomy warsztat... Przed szlifyrzem zajęła stanowisko najmłodszą latorośl pana dozorca, sześciolatek Wicek, i wystawiając rączkę na syplące się z kamienia szlifyrskiego iskry, zastanawia się z miną człowieka, szukającego prawdy: „czy to parzy“...

Ten Wicek o płowiej, regularnie prawie co niedziela czesanej czuprynie i wystającej z tyłu naksztalt chusteczki do nosa koszulnie — szwendający się po podwórku przez dzień cały, zagładający w każdy kąt, to przy filtrze biologicznym majstrujący, to znów pod mostek nad ryszostkiem zagładający, bo mu się zdaje, że tam „szczur jeden je“ — ten Wicek, to stały, jakby zaprzysiężony bywalec i stały widz podwórkowego wariete-teatru. Zapytajcie takiego Wicka, czy łódzkie podwórko nie jest zajmujące, albo czy nie ma ono swej specyficznej poezji!

Po obiedzie, kiedy dzieci nie są więzione już w szkole, podwórko pełni rolę boiska. Piłka, ze szmat ukrecona, furknie czasem z brzekiem w okno krawca na parterze — krawiec wychylił się i krzyknie z pasją, że „ojciec zapłaci, jak który szybę wybije“.

Albo — krawiec to nie dozorca, a półki ten nic nie mówi...

Albo oto zjawia się clou programu podwórkowego — kulminacyjny punkt atrakcyjny:

Najpierw wpada na podwórko — jako forpoczta czy awangarda — z półsetki dzieciaków i wyrostków z ulicy i sąsiednich podwórek. Jest to niby szereg wygalonowanych masztalerzy cyrkowych przed numerem z tresurą koni... Poczem zjawia się katarzyniarz z katarzynką, z bębniem na plecach, z talerzami miedzianymi na ramieniu, za nim dzweczyna z krzeselkiem i dywanikiem oraz obywatel z jednym wybitym okiem, w dziurawym palcu i w trykotach...

— „Sztuki idom“ — wrzeszczy Wicek...

Zarolło się na podwórku...

Katarzynka piszczy, gwizdże, porykuje najnowsze szlagiery z przed pięciu laty, talerze na ramieniu grzmią nieczem furman na Karolewskiej Szosie — we wszystkich oknach publiczność...

Clou programu...

Nadchodzi zmierzch wieczorny. Skończył się program codzienny, podwórko pustoszeje — zmienia się nastrój.

W wejściach do oficyn widnieją teraz Antosie, Marysie, a pomiędzy nimi — czapki z orzełkami i szare mundury.

Jednak — nie Mars panuje tam, tylko Venus...

Szept, rozmowy, chichoty... Krawiec z parteru, siedząc w oknie, wypowiada przed sąsiadem nieco zgryźliwe uwagi... Z okna na drugim piętrze rozlega się głos „pani“:

— Ma-ry-sia!... Może Marysia pójdzie już raz na górę — nie? Jeszcze nie czas? Pan chce herbaty jeszcze...

Stłumiony chichot odpowiada z ciemności...

— To tłumok dopiero...

Rychło stróż zamknie bramę — na śmietniku ukazały się już pierwsze zabiegliwe szczyry — teraz nastaje era ich rządów. Aż do Śwituu...

Podwórko śpi.

Poezja łódzkiego podwórka...

Remus.

**Umowa magistratu ze związkami**

reguluje warunki pracy i płacy dla robotników sezonowych.

W dniu 30 marca r. b. została zawarta pomiędzy magistratem m. Łodzi a związkami pracowników instytucji użyteczności publicznej w Polsce, oddział w Łodzi, umowa zbiorowa co do warunków pracy robotników sezonowych, zatrudnionych przez zarząd m. Łodzi na robotach przy budowie i konserwacji bruków, na plantacjach miejskich oraz w cegielniach miejskich.

Zgodnie z warunkami umowy, kandydaci do robót, prowadzonych przez magistrat, mogą być przyjmowani jedynie za pośrednictwem związków zawodowych. Zasadniczo obowiązuje 8-godzinny dzień pracy, w soboty zaś sześciogodzinny. W wyjątkowych wypadkach, może być zarządzona, za specjalnym wynagrodzeniem, praca poza godzinami obowiązkowymi, przyczem za pierwsze dwie godziny nadliczbowe robotnik sezonowy otrzymuje 50-proc. dodatek do płacy normalnej, za następne zaś godziny nadliczbowe, tudzież za pracę w dni świąteczne i prace nocne 100-proc. dodatek do płacy normalnej.

Robotnik sezonowy może być przyjęty do służby miejskiej o ile ukończył 18 rok życia i zamieszkuje w Łodzi przynajmniej od roku. Pracownicy młodociani od lat 15-tu do 18-tu mogą być również zatrudnieni, lecz do nich ma zastosowanie ustawa z dnia 2 lipca 1924 r. w przedmiocie pracy młodocianych i kobiet (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 636).

Każdy robotnik sezonowy ma prawo do urlopu wypoczynkowego po przepracowaniu przynajmniej 3-ich miesięcy w służbie miejskiej; urlopy względnie ekwiwalenty pieniężne udzielane będą w stosunku 5-dniowego urlopu po przepracowaniu 3-ich miesięcy, sześciogodniowego urlopu po przepracowaniu 4-ich miesięcy i t. d.

Stosownie do obowiązujących przepisów, robotnicy sezonowi zostają ubezpieczeni w kasie chorych i państwowym funduszu bezrobocia oraz w wypadkach

określonych ustawą — w państwowym urzędzie od nieszczęśliwych wypadków (we Lwowie), przyczem wszystkie koszty ubezpieczeń pokrywać będzie w całości magistrat.

W razie powołania robotnika sezonowego do służby wojskowej z poboru względnie na skutek mobilizacji, otrzymuje on z funduszy miejskich jednorazowy zasiłek w wysokości 2 tyg. poborów, zaś robotnik sezonowy — rezerwista, powołany na ćwiczenia otrzymuje 50 proc. poborów za cały czas trwania ćwiczeń.

W wypadku śmierci robotnika sezonowego, w czasie trwania umowy — rodzina jego otrzymuje z funduszy miejskich jednorazowy zasiłek w wysokości 4-tygodniowych poborów zmarłego. Niezależnie od tego otrzymuje też rodzina zmarłego zasiłek pogrzebowy z kasy chorych m. Łodzi.

Umowa ta, będąca przedmiotem 6-tych obrad pomiędzy magistratem m. Łodzi a poszczególnymi związkami zawodowymi została już podpisana przez związek pracowników instytucji użyteczności publicznej w Polsce, oddział w Łodzi.

Jednocześnie z tem zawarto drugą umowę, dotyczącą wynagrodzeń za pracę, szczegółowo regulującą kwestję plac rzemieślników i robotników sezonowych na sezon 1928 r. Umowa ta przynajmniej zasadniczo robotnikom niewykwalifikowanym dziennie 7 zł. 75 gr., robotnikom zaś 6 zł. 20 gr. Wszystkie stawki plac zostały zasadniczo zwiększone o 15 proc. w porównaniu z placami w roku 1927, stosowanymi względem robotników, zatrudnionych przy plantacjach miejskich, konserwacji i budowie bruków oraz w cegielniach miejskich. Tak samo i ogólne warunki pracy są w umowie, zawartej obecnie przez nowy magistrat, znacznie dogodniejsze dla robotników sezonowych, aniżeli w sezonie ubiegłym.

**AKWAWIT SP. AKC.****POZNAŃ**

poleca najprzedniejsze wódki i likiery

**SPECJALNOŚĆ:**

Wypalanki Winne - Romy - Araki - Żytniak Wielkopolski  
Orange-Cherry Brandy-Curaçao Blanc-Nalewki owocowe



## Sadownictwo pracy.

Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej o sądach pracy miało za sobą ogromną ilość projektów i zmian oraz uzupełnień tych projektów. Skutek był ten, że opinia publiczna nie zawsze orientowała się w aktualnych zamierzeniach czynników miarodajnych w tej sprawie. Tem większa jest potrzeba zaznajomienia sfer zainteresowanych z tą postacią, jaką sądy pracy uzyskały w obowiązującym prawie.

I. Przedewszystkiem więc wypada określić kompetencje rzeczowa sądów pracy. Nasza ustawa poszła dalej, aniżeli ustawa austriacka, która jej posłużyła za wzór. Sądom pracy powierzono obok spraw cywilnych także orzekanie w sprawach karnych. Ze spraw cywilnych ulegają rozpoznaniu (art. 1 i 6) sprawy o wynagrodzenie z tytułu umowy o pracę lub naukę zawodową, dalej dotyczącej rozpoczęcia dalszego trwania lub rozwiązania stosunku pracy, dotyczące świadczeń i roszczeń o odszkodowanie w związku z tym stosunkiem, dotyczące świadectw służbowych i książeczek obrotowych, przynależności do kas emerytalnych i t. p., mieszkań służbowych.

To taksatywne wyliczenie obejmuje właściwie całą dającą się pomyśleć sferę sporów wynikających ze stosunku najmu pracy. Nadto oddane są sądom pracy także sprawy dotyczące wzajemnych pretensji pracowników, powstałych na tle wspólnej pracy.

Kompetencja karna sądów pracy jest dwójaka (art. 1, 7, 9). Tak więc do orzecznictwa tych sądów należą sprawy o przekroczenia wyliczonych w ustawie choć taksatywnie, zdaje się jednak wyczerpująco, przepisów z zakresu ochrony pracy; o tyle, o ile te sprawy podlegały dotąd w pierwszej instancji sądom pokoju. Nadto sądy pracy rozstrzygają sprawy o przekroczenia z tej dziedziny, ulegające orzecznictwu administracyjnemu, jeżeli skazany domaga się sądowego rozpoznania sprawy.

Wielka szkoda, że nie uzgodniono tego przepisu z ogłoszonym dzień później rozporządzeniem Prezydenta Rzplitej o postępowaniu karno-administracyjnym, wedle którego przy przekazaniu spraw karno-administracyjnych do drogi sądowej orzeka w pierwszej i ostatniej instancji sąd okręgowy.

II. Co do kompetencji osobowej uważać należy, co następuje:

Właściwość sądów obejmuje wszelkich pracodawców bez względu na to, czy są osobami fizycznymi czy prawnymi, z wyjątkiem gospodarstw rolnych i leśnych (art. 1).

Właściwość sądów obejmuje wszystkich pracowników (art. 1), przyczem art. 4 rozwinając tę zasadę w sposób szczegółowy i podając bliższe definicje swych określeń, wylicza jako podlegających sądom pracy: robotników, chałupników, dozorców domowych, służbę domową, pracowników umysłowych, uczniów i praktykantów.

Wyłączono sprawy osób zatrudnionych w urzędach państwa i samorządów i nauczycieli szkół państwowych, publicznych i samorządowych. Nadto wyłączono pracowników umysłowych, których stała płaca gotówkowa przekracza 10.000 zł. rocznie (art. 5). Wyłączenie wyższych pracowników umysłowych jest niewątpliwie słuszne, atoli ujęte niezbyt szczęśliwie, gdyż ustalenie „stałej płacy” w stosunku rocznym zwłaszcza u pracowników umysłowych natrafił na trudności w praktyce.

III. Organizacją sądów pracy zajmuje się szereg obszernych artykułów. Streścimy ich główne zasady.

Sąd pracy składa się z przewodniczącego, zastępcy, m. in. 10 ławników i 20 zastępców z każdej z dwu grup: pracodawców i pracowników. Przewodniczącego i zastępcę mianuje minister spra-

wiedliwości z pośród sędziów pokoju (według nowej nomenklatury; sędziów grodzkich). Ławników i ich zastępców z zastrzeżeniami zawartymi w art. 12 mianuje minister sprawiedliwości, na wspólny wniosek min. pracy, min. przemysłu i handlu i min. rolnictwa; wniosek oparty jest jako na podstawie (jak to będzie wyglądać w praktyce?) na zawierających potrójną ilość kandydatów, listach przedstawionych przez izby przemysłowo-handlowe, stowarzyszenia zawodowe pracodawców i pracowników oraz instytucje i przedsiębiorstwa państwowe i samorządowe. Ławnikiem może być obywatel polski, używający w pełni praw cywilnych, który ukończył 30 lat życia i włada językiem polskim w słowie i piśmie. Rozporządzenie przewiduje wypadki wyłączenia i zwolnienia ławników od piastowania urzędu; odsyłamy w tej mierze do art. 13.

Sprawy karne sądzi przewodniczący lub jego zastępca. W ten sposób orzecznictwo karne pozostawione jest wyłącznie czynnikowi zawodowemu. Przepis ten (art. 20) powitać należy z uznaniem.

Sprawy cywilne (art. 20) sądzi komplet trójosobowy. Przewodniczy sędzia zawodowy, a więc przewodniczący lub jego zastępca. Asesornuje jeden ławnik ze strony pracodawców i jeden ze strony pracowników.

Nadmienić wypada, że ławnik-pracownik musi pochodzić z grona przedstawicieli pracowników umysłowych lub fizycznych, zależnie od tego, czy sądzi się sprawę robotnika czy pracownika umysłowego (art. 20). Jak widać komplety przypominają komplety z urzędów rozjemczych do spraw najmu.

W postępowaniu stosuje się zasady procedur sądowych.

Jeden z najsporniejszych przepisów w toku prac przygotowawczych nad rozporządzeniem stanowił przepis o zastępstwie procesowym stron w sprawach cywilnych. Obecny art. 26, normujący tę materję jest najwidoczniej wynikiem kompromisu. Tak więc pełnomocnikami stron oprócz wskazanych w cytowanym art. członków rodziny, mogą być osoby należące do tego samego zawodu, wyznaczeni przez stow. zawodowe, członkowie, funkcjonariusze i adwokaci — radcy prawni stowarzyszeń zawodowych; nadto pracodawców może zastępować ich urzędnik, oficjalista itp. oraz adwokat — radca prawny.

Rozporządzenie zawiera zrozumiałe ze względu na swój cel przyspieszenie trybu postępowania. Co do szczegółów odsyłamy do art. 27 i następných.

Bardzo ważne przepisy wprowadzają art. 30 i nast., odnośnie środków odwoławczych.

Tak więc w sprawach karnych i sprawach cywilnych o przedmiocie ponad 200 zł. służy apelacja na zasadach ogólnych do sądu okręgowego (art. 31); zaznaczyć jednak należy, że sąd ten orzeka w składzie jednego sędziego zawodowego i dwóch ławników, mianowanych w ten sam sposób co dawniej w sądzie pracy. Natomiast w sporach do 200 zł. odwołanie ograniczone zostało w ten sposób, iż w sprawach tych sąd okręgowy ma tylko kompetencję kasacyjną; wyrok tego sądu nie ulega w tych sprawach zaskarżeniu i niewątpliwie dlatego w takich wypadkach sąd orzeka w składzie trzech sędziów zawodowych bez ławników.

## Wiadomości gospodarcze

(Własna służba inf. „Republiki”)

### CIASNOTA NA RYNKU PIENIĘŻNYM NEW-YORKU.

2 kwietnia 1928.  
Tendencja new-yorskiego rynku pieniężnego znacznie się wzmożiła. Stopa pieniężna dziennego podniosła się na 5 proc., stopa dyskontowa dla sola-weakli na 4 i pół proc. New-yorski Federal Reserve Bank zmuszony był podwyższyć stawkę zakupu akceptów bankowych (jak wiadomo, nie należy jej mieszać ze stopą dyskontową) o jedną ósmą proc. na 3 i pół proc. Srodek ten stosowany jest nadzwyczaj rzadko i wywrze niewątpliwie wpływ bardzo zwykły na rynek pieniężny. Powodów tej ciasnoty szukać należy przede wszystkim w silniejszym wycofaniu kapitałów z rynku new-yorskiego przez prowincje, co tłumaczy się sezonowym zwiększeniem zapotrzebowania gotówki. Dalej odgrywa również poważną rolę zwiększone zapotrzebowanie giełdy oraz rekordowy wprost odpływ złota. Tego wpływu nie może Federal Reserve Bank zrównoważyć zakupem pożyczek rządowych na wolnym rynku. Przeciwnie, zauważyć nawet można sprzedaż, przedsiębrane w celu wyrównania odciażającego działania wpływających płatności podatkowych. Można z tego wnioskować, że wpływ eksportu kapitałów na rynek pieniężny wityny jest przez Federal Reserve Bank z zadowoleniem. Rynek wyciąga z tego wniosku, że i po ultimo stawki nie wróca do niskiego poziomu z poprzedniego miesiąca. Oczywiście przy dalszej ocenie sytuacji pieniężnej trzeba uwzględnić okoliczność, iż czwartowa konwersja t. zw. bonów wolności wymagać będzie niskich stawek.

### PROJEKT FUZJI PRZEDZIAŁÓW BAWELNIANYCH ANGIELSKICH.

2 kwietnia 1928.  
Jak już donosiliśmy, powstał plan daleko i dalek fuzji w sekcji przedziałów okręgu Lancashire, przetwarzających bawełnę amerykańską. Plan ten przedłożono około 200 przedstawicielom tej grupy przemysłu. Rokowania w tej sprawie potrwały jednakże zapewne jeszcze dłuższy czas zanim uda się osiągnąć całkowite porozumienie między bezpośrednio w losach przemysłu zainteresowanymi grupami.

W jakim stopniu szczegóły tego projektu znajdują zgodę, trudno obecnie przed rozpoczęciem dyskusji przewidzieć. Z nastrojów panujących na pierwszym posiedzeniu w Manchesterze oraz z wielkiego uznania, z jakim przyjęto wywody referenta tego projektu, można do pewnego stopnia wnosić, iż znaczna część przedziałów bawelnianych okręgu Lancashire przetwarzających bawełnę amerykańską zasadniczo na projekt fuzji zgadza się i zamierza poważnie się starać o doprowadzenie do skutku ugody w wyznaczonych warunkach na podstawie przedłożonego przez Cotton Yarn Association planu.

## GIELDY.

URZEDOWA CEDULA GIELDY WALUTOWEJ  
GOTÓWKI: Dolar — CZEKI: Belgia 124.47, Londyn 43.51.50, Nowy Jork 8.90, Paryż 35.10, Praga 26.42, 26.41.50, Szwajcaria 171.76, Włochy 47.13.

### PAPIERY PAŃSTWOWE I LISTY ZASTAWNE

Dolarówka 72, 72.75, Pożyczka dolarowa 85.50  
Pożyczka kolejowa 102.50, 103, 5-proc. pożyczka konwersyjna 67, 5-proc. pożyczka konwersyjna kolejowa 61, 61.50, 8-proc. listy zastawne B-ku Gospodarstwa Krajowego 94, 8-proc. listy zastawne Banku Rolnego 94, 8-proc. listy zastawne m. Warszawy zł. 78, 78.05, 78, 5-proc. listy zastawne m. Warszawy zł. 60.25, 8-proc. listy zastawne m. Łodzi 70.

### AKCJE.

Bank: Dyskontowy 129, Handlowy 123, Polski 150, Zarobkowy 88; Spis 162.50, Cukier 73.25, Nobel 37, Lilpop 41, 41.25, Modrzewie 46.50, 46, Ostrowieckie 97, 98, 97.50, Połsk 11, Rudzki 53, Borkowski 19.35, 19.25, Habersbusch 175, Spirytus 39.50.

### NOTOWANIA BAWELNY.

Nowy Jork, 31 marca. Bawełna amerykańska. Otwarcie: styczeń 18.50, maj 19.20—23, lipiec 19.05—06, październik 18.72—74, grudzień 18.59. I notowania środkowe: styczeń 18.59, maj 19.20, lipiec 19.08, październik 18.76, grudzień 18.62. Zamknięcie: styczeń 18.56, kwiecień 19.15, czerwiec 19.15, lipiec 19.08—09, sierpień 18.97, wrzesień 18.84, październik 18.73—74, listopad 18.64, grudzień 18.58—59, loco 19.70.

Aleksandria, 31 marca. Bawełna egipska Zamknięcie. Sakellarkidis: maj 40.02, lipiec 40.32, listopad 40.47. Ashmouni: kwiecień 27.21, czerwiec 27.49, październik 27.40.

Liverpool, 31 marca. Bawełna egipska. Loco 20.15, styczeń 19.87, marzec 19.82, maj 19.65, lipiec 19.80, listopad 19.90.

Liverpool, 31 marca. Bawełna amerykańska Zamknięcie: Loco 10.77, styczeń 9.85, luty 9.83, marzec 9.83, kwiecień 10.34, maj 10.30, czerwiec 10.24, lipiec 10.18, sierpień 10.10, wrzesień 10.01, październik 9.00—93, listopad 9.87, grudzień 9.87.

Nowy Orlean, 31 marca. Bawełna amerykańska. Zamknięcie: Loco 19.27, styczeń 18.41—43, maj 18.91—93, lipiec 18.71—73, październik 18.35—40, grudzień 18.40.

## Dolar w Łodzi.

W dniu wczorajszym kurs dolara na łódzkim rynku walutowym wynosił w obrotach prywatnych 3.89 w płaceniu i 8.90 w żądaniu. Tendencja spokojna. Obroty małe.

Dyrekcja koncertów: Alfred Strauch Tel 13-84

SALA FILHARMONJI

Wielki czwartek dn. 3 kwietnia 1928 r. o godz. 8.30 wiecz.

## Koncert Religijny

UDZIAŁ BIORA:

BERTA CRAWFORD

Znakomita śpiewaczka koloraturowa.

OLGA DIDUR

Znana śpiewaczka.

Janina REWICZ-SOWILSKA

Artystka Opery Warszawskiej.

ADAM DIDUR

Artysta Opery „Metropolitan House” w Nowym Jorku.

MARCELI SOWILSKI

Artysta Opery Warszawskiej.

STANISŁAW FRYDBERG

Znany skrzypek.

Przy fortepianie: Dyr. TEODOR RYDER.

W PROGRAMIE:

ORATORJUM RELIGIJNE (Fragmenty).

STABAT MATER

G. Rossini'ego.

Oratorium „ELJASZ” MENDELSSOHA

HAENDEL: LARGO

SCHUBERT: AVE MARIA

WAGNER: Modlitwa z opery „RIENZI”

Oratorium „PAULIS” MENDELSSOHA

BACH: MSZA H-moll

BACH: A R J A

HAENDEL: MESSIASZ i wiele innych.

Bilety już nabywać można w kasie Filharmonji codziennie od godziny 10.30 do 2-jej oraz od godz. 4-jej do 7-jej wiecz.

## Dwżury aptek.

Dziś w nocy dwżurują apteki: M. Lipca (Piotrkowska 193), E. Millera (Piotrkowska 46), W. Groszkowskiego (Konstantynowska 15), A. Perelmana (Cegielniana 64), H. Niewiarowskiego (Aleksandrowska 37), S. Jankielewicz (Stary Rynek 9). (b).

## Mydło Rewolwer Majde

Wszystko szumnej i wielkiej reklamy dajemy dobry i tani towar.



**RADJOPROGRAM**

**PROGRAM STACJI WARSZAWSKIEJ.**

Sygnal czasu, hejnał z Wieży Marcjanki w Krakowie, komunikat lotniczo - meteorologiczny i nadprogram. 15.00-15.20 - Komunikaty: meteorologiczny, gospodarczy oraz nadprogram. 15.20-15.30 - Przerwa 15.30-16.00 Odczyt z cyklu wykładów dla maturzystów szkół średnich p. t. „Polska i Prusy w rozwoju dziejowym” z Działu „Historja” - wygl. prof. Henryk Mościcki. 16.00-16.25 - Odczyt z cyklu wykładów dla maturzystów szkół średnich p. t. „Mickiewicz” z Działu „Literatura Polska” - wygl. p. Manfred Kridl. 16.25-16.40 - Nadprogram i komunikaty 16.40-17.05 - Odczyt p. t. „Pięć kół Olimpijskich” (Dział „Sport i wychowanie fizyczne”) - wygl. p. Tadeusz Malta. 17.05-17.20 - Przerwa. 17.20-17.45 - Transmisja z Poznania. 17.45-18.45 - Końcert popołudniowy kameralny. 18.45-18.55 - Rozmaitości. 18.55-19.05 - Przerwa. 19.05-19.15 Komunikat rolniczy oraz transmisja z Krakowa notowań giełdy zbożowej krakowskiej. 19.20 - Transmisja z Poznania. W przerwie biletyn „Messenger Polonais” w języku francuskim. 22.00-22.05 - Sygnal czasu, komunikat lotniczo - meteorologiczny. 22.05-22.20 - Komunikat PAT. 22.20-22.30 - Komunikaty: policyjne sportowe, oraz nadprogram. 22.30-23.30 - Transmisja muzyki tanecznej.

**OBRAŻONY SENATOR.**

Gdy dokonywano w Paryżu zdjęć do filmu „Miłość Joanny Ney”, reżyser - słynny Papst - pragnął zrobić kilka zdjęć w ogrodzie luksemburskim. Trzeba było wreszcie uzyskać na to pozwolenie plenium Senatu. Gdy sprawa ta była zdecydowana, jeden z senatorów zapytał, jaki jest tytuł filmu. Odpowiedziano mu: „Miłość Joanny Ney”. Na to rozległ się homeryczny śmiech, natomiast jeden z senatorów zarumieniał się po uszy i kategorycznie zaprotestował przeciw udzieleniu pozwolenia. Okazało się, że ten senator nazywa się Jeanney i obawiał się, że zostają sfilmowane znane sprawki erotyczne tego podstarzałego łowelasa.

**Bezpłatne przejazdy kolejowe dla rodzin osób wojskowych.**

Z dniem wczorajszym weszły w życie nowe przepisy służbowe w sprawie przejazdu wojskowych na polskich kolejach państwowych i na kolejkach prywatnych, zarządzanych przez państwo.

Przepisy te przynoszą ważną zdobycz dla rodzin osób wojskowych, zapewniając im wolny przejazd temi kolejami.

Odtąd przy przeniesieniach służbowych rozkazy wyjazdu i bezpłatne bilety otrzymywać będą oprócz głów rodzin, żony i dzieci oficerów i podoficerów oraz jedna osoba z ich służby. W innych zaś wypadkach prawo bezpłatnego przejazdu przysługiwać będzie rodzinom wojskowych na podstawie specjalnego rozporządzenia ministra spraw wojskowych, uzgodnionego z ministrem komunikacji.

Rodzinom przy przejazdach przyznano tę klasę, która przysługuje głowom rodziny, t. j. I-ą dla oficerów od majora w górę, 2-ą dla oficerów młodszych i chorążych, 3-ią dla podoficerów.

Prócz tego przyznano bezpłatne listy przewozowe dla wdów i sierot po osobach wojskowych, zmarłych w służbie czynnej na wypadek przesiedlenia się tych rodzin po śmierci głowy rodziny.

Z bezpłatnych przejazdów przy przeniesieniach służbowych korzystać będą także rodziny urzędników cywilnych, zajętych w biurach wojskowych na stanowiskach etatowych.

**J. Futerman**

**skład firanek, dywanów i pokryć meblowych.**

Firma istnieje od roku 1904 i zalicza się do najpoważniejszych w tej branży na terenie Łodzi. Przedsiębiorstwo, zakrojone na szerszą skalę, jest stale zaopatrzone w bogaty wybór ręcznych i mechanicznych dywanów, chodników, firanek, portjer, pokryć meblowych, kap narzutek i t. p. artykułów ze zakresu odnośnej branży, pochodzenia krajowego, jak i zagranicznego, począwszy od rzeczy skromnych do wytwornie luksusowych. Kładąc główny nacisk na jakość gatunku i solidność oraz wykwalifikowanie wykonania, firma w miarę możliwości usiłuje dogodzić klienteli, kalkulując swe towary nader nisko.

Godzi się również zaznaczyć, iż firma posiada wyłączną sprzedaż i bogaty wybór wyrobów słynnej I-ej bielskiej fabryki ręcznych dywanów w Bielsku.

**Najnowszy szlagier „Casina”.**

Joanna Ney i Andrzej Łobow, to para kochanków, która w wieku wojny, krwi, pożogi rewolucyjnej i zawieruchy dziejowej godna jest stanąć obok Romea i Julii.

Erenburg po groteskowo - pomurach obrazkach „Zagłady Europy”, kreślonych w przewidywanu potwornej supremacji elektryczności i zmechanizowania człowieka, podbijającego śmigłem aeroplanu przestworza, potrafił namalować przejmujące dzieło miłości dwójga ludzi, które od zarania ludzkości nie uległy żadnej zmianie.

Ten zwycięski pean wszechobejmującej miłości, która w realizacji filmowej zyskała na barwie i wyrazistości, stał się szlagierem wszystkich ekranów świata.

Dzielimy się z czytelnikami wiadomością, że dyrekcja kinoteatru „Casino” udało się zdobyć ten istotnie wartościowy film, który będzie wyświetlany podczas świąt.

**Pilnujcie dzieci!**

**Dziewczynka wpadła do dołu biologicznego.**

Straszny wypadek zdarzył się w dniu onegdajszym w domu przy ulicy Główniej nr. 67. Na podwórzu podczas wybierania nieczystości z dołu biologicznego wpadła doń 4-letnia Helena Rosicka, córka lokatorów tegoż domu.

Nieszczęśliwemu dziecku niezwłocznie pośpieszono z pomocą. Wydobyte z niemalym trudem nie dawało już żadnych oznak życia wskutek zatrucia gazami. Dopiero po zastrzyku udzielonym przez lekarza pogotowia kasy chorych dziewczynka wróciła do przytomności.

W stanie bardzo ciężkim przewieziono ją do szpitala Anny Marji. (p)

**MYDEŁKA DO ZĘBÓW PASTA I ELIKSIR „CHERYS”**

sa przyjemne w użyciu. Czynią zęby śnieżno-białymi oraz dezynfekują jamę ustną.

**Żądać wszędzie!**

**„4711” przynosi szczęście na Wielkanoc**

Wybór skromnego podarunku z okazji świąt Wielkanocnych jest rzeczywiście bardzo łatwy. Poco się długo zastanawiać! Podarunkiem, najbardziej przez damę oczekiwanym, jest „4711” - przyjemny w zapachu, wywołujący świeżość i czar, jako symbol nadchodzącej wiosny.

**Eau de Cologne**

Generalny przedstawiciel na Rzeczpospolitą Polską: Zygfryd Boehner i S-ka, Działalca.

**SKLEP z pokojem i kuchnią wraz z wygodami do wynajęcia.**

Wiadomość Ogrodowa 17, Administracja domów Sp. Akc. L. K. Poznańskiego.

**Na Święta ceny hurtowe w detalu jedynie w Magazynie Uniwersalnym Piotrkowska 44.**

Płótno, wszelka bielizna, kapy, obrusy, ręczniki, chusteczki, ścierki, firanki, krawaty, piąsowce gumowe, kapelusze, reformy, pończochy, skarpetki, szelki, laski, jedwabie, opal, popelina i t. p.

**Magazyn Uniwersalny Piotrkowska 44.**

**Perfumerja J. DRUKERA ZAWADZKA 11.**

poleca na nadchodzące święta bogaty wybór wszelkiej kosmetyki krajowej i zagranicznej po cenach wyjątkowo niskich.

UWAGA: Perfumy Coty'ego Carona, Guerlain'a na wagę.

**Bez gotówki na najdłuższe terminy urzędnikom-czkom: OBUWIE, PALTA, KAPELUSZE ul. Piotrkowska № 37, III wejście, I piętro.**

**Duży Plac z bocznica Kolejową poszukiwany zaraz.**

Oferę należy składać w admin. Republiki pod „Duży Plac”.

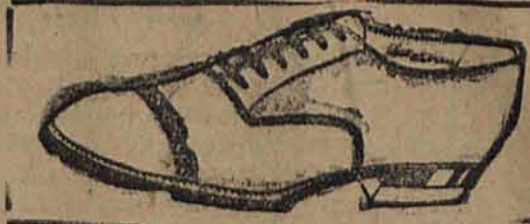
**ODZIEŻ**

Paulina Konteski „ODZIEŻ” w WARSZAWIE, ul. DŁUGA 39 poleca hurtowo **PALTA** **Plaszczki gumowe** **KURTKI** **ODZIEŻ GÓRNICZĄ**



**CEDA**

Najwyższej jakości obuwie

Czarny  
Boxcalf 43.50Brązowy  
Boxcalf 44.-**BRACIA P. i M. SCHWALBE** 85 Piotrkowska 85  
TELEF. 62-02.**Zapamiętaj raz na zawsze!!!**

ZE TYLKO PERFUMERJA

**M. WOLLMANIS-ka Zawadzka 12**poleca na nad-  
chodzące święta**Perfумы — Pudry — Mydła**oraz wszelką kosmetykę  
krojącą i za raniczną —**Po cenach niebywale niskich!**

Uwaga! Każdy kupujący otrzymuje wielką niespodziankę! P-nie zostają bezpłatnie perfumowane, a panowie..?

**ODBIORNIKI TYPU****RATHE-RADJO**odznaczają się koncertowo czystością tonu oraz zasięgiem  
fal bez wymiany cewek od 200 — 3000 mt. — —przy niebywale łatwej obsłudze  
(aparaty są skalowane)**Szlager sezonowy**1 lamp aparat z 60, 2 lamp aparat z 115  
3 lamp aparat z 1-0 3 lamp aparat  
luksusowym wykonaniu z 245Wyłączna sprzedaż **E. EPSTEIN** Narutowicza 18. Telefon 13-73.**Place-Zdrowie**14 kwietnia 1928 r. odbędzie się wyty-  
czenie granic pierwszej partii placów.  
Do tego terminu obowiązują obecne  
niskie ceny.Zgłoszenia u p. Suwalskiego, Zdro-  
wie, Wiśniowa 167. 12**„RUF”**nowoczesna, prosta, przejrzysta,  
skró-  
cona **KSIEGOWOŚĆ** szwa-  
cowska carska  
posiadająca siłę dowodu  
prawnego**OSZCZĘDZA**  
na czasie, pracy i kosztach,  
zapewnia codziennie  
bilanse.**PRZEJŚCIE** na tę metodę  
dla każdego przedsiębiorstwa w  
każdej chwili możliwe**REORGANIZACJE**  
Zaprowadzanie też innych metod  
**Kontrola Ksiąg Handlowych**  
Sporządzanie bilansów  
przyjmuje i bliższych informacji  
udziela**O. R. PFEIFFER**  
Łódź  
Kopernika (Milsza) 57,  
Tel. 68-83**Karol Goepfert**

Najlepszy filcowy kapelusz

**WINA I MIODY**

pejsachowe

w najlepszych gatunkach i cenach przystępnych poleca długoletnia wytwórnia

**F. WISLICKIEJ** Piotrkowska 10 w podwó-  
**HURT.** **DETAL.**

Magazyn Galanteryjny

p. f. **„B-cia SINGER”**  
5 ZAWADZKA 5

poleca:

Bieliznę męską, Krawaty w wielkim wyborze  
Rękawiczki, Skarpetki i Pończochy damskie

Ceny konkurencyjne! — Towar solidny!

Przy magazynie **Dział Kapeluszy damskich**  
najnowszych fasonów.**Przedstawiciel handlowy**branży włókienniczej  
dobrze wprowadzony u klienteli,  
rozporządzający kapitałem oraz  
lokałem poszukuje składu komi-  
sowego na Warszawę.

Oferty pod „J. B.” do adm. Rep

INŻ.

**E. Jasiński**BIURO URZĄDZEŃ ELEKTROTECHNICZNYCH  
OŚWIETLENIE — SIŁA — SYGNALIZACJA —  
—: NAPRAWY —:

ŁÓDŹ, SIENKIEWICZA NR. 34 TEL. 55-70

OFERTY NA ŻĄDANIE.

Wykwalifikowana

**korespondentka**z znajom. języka polskiego, niem.ckiego  
i stenografii

Poszukiwana.

Oferty z odpisami świadectw, referencjami i podaniem  
pensji sub: „Spółka Akcyjna” do „Republiki”. 4**Drzewka**owocowe  
parkowe  
różne i inne

poleca w wielkim wyborze Zakład Ogrodniczy

**Leona Kołaczekowskiego**

Przedziałniana 86 — Piotrkowska 241.

**Nasiona**warzywne  
kwiatowe  
i trawy

Piotrkowska 225 oraz Przedziałniana 86

Dzisiaj we wtorek o godz. 9-ej wiecz. w lokalu  
Klubu Towarzyskiego przy Siowaryszczeniu Kup-  
ców m. Łodzi (Piotrkowska № 73)**Towarzyski Wieczór Gry w Lotto**Wstęp wolny dla członków, ich rodzin i wprowa-  
dzonych gości.

Do wydzierżawienia

**PLAC**

przy boczniczy kolejowej Łódź-Kal.

Wiadomość: Ogrodowa № 17, Administr.  
domów Sp. Akc. I. K. Poznańskiego.**OBUWIE**  
damskie i męskienajnowszych fasonów z naj-  
lepszej skóry zagranicznej,  
kupić można tylko w firmie:**STELZNER, WEBER i S-ka**  
Piotrkowska 141.**„Czystość”**

Piotrkowska 44, telefon 67-45

przyjmuje cyklinowanie, drutowanie,  
kroterowanie oraz sprzątanie biur i pokoi  
czyszczenie szyb.



**E. N. C.**

**Fabryka wyrobów trykotażowych i dzianych**

ŁÓDŹ, 6-go Sierpnia 2, telefon 62-38.



PRZEDSTAWICIELSTWA:

w Warszawie, Krakowie, Lwowie, Poznaniu, Katowicach i w. m. Gdańsku.

WYPRZEDAŻ przedświąteczna

**PATEFONY**

po cenach niebywale zniżonych  
WIELKI WYBÓR PŁYT.  
Ceny Płyt niepodwyższone

Okazja: Płyty Parlophon 30 cm. (zeszłoroczne nagrania) zł. 4.50.

**"PARLODANCE" Plessner,**  
51 Piotrkowska 51  
Uwaga! TYLKO 2-ie drzwi



Od stu lat zgorą mydło PEARSA jest „królem mydeł i mydłem królów.“ Pozatem, pięć pokoleń najpiękniejszych kobiet świata były jego wiernymi zwolenniczkami, bo wypróbowały fenomenalne zalety tego wspaniałego mydła, osiągając aksamitnie gładką i świeżą cerę.

**MYDŁO PEARSA**

Krystalicznie czyste — Niebywale wydajne.

A. & F. Pears, Limited, London.  
Założone w roku 1752.  
Dostawcy Królewskiego Dworu Anglii.



Wyłączne przedstawicielstwo na Polskę i Gdańsk:  
"UNIONPOL," A. DE-LUGA,  
Warszawa, ul. Piłsna, 20.  
Tel. 60-60. TPD 1-14PL

Dla dużej tkalni barwnych tkanin bawełnianych potrzebny

**DESYNATOR**

z wykształceniem wyższej szkoły technicznej. Pożądane świadectwa dobrej dotychczasowej praktyki, wykwintny gust i zdolność wytwarzania własnych kompozycji. Reflektantów uprasza się o składanie adresu pod „DESYNATOR“ do adm. nin. gazety.

NA SEZON WIOSENNY.



ELEGANCKIE  
TRWAŁE  
NIE DROGIE

POLECA W WIELKIM WYBORZE

**W. MANDA PIOTRKOWSKA Nr. 127.**

Dyrekcja Polskiego Monopoli Tytunowego ogłasza PRZETARG na dostawę:

- I. 1.500 m<sup>3</sup> desek sosnowych, jodłowych lub świerkowych na skrzynie a mianowicie:
  - a) 175 m<sup>3</sup> o grubości 13 względnie 14 mm.
  - b) 1.100 m<sup>3</sup> o grubości 16 mm.
  - c) 225 m<sup>3</sup> o grubości 18 względnie 20 mm.
- II. 251.800 sztuk kompletów na skrzynie o różnych wymiarach.

Szczegółowe warunki przetargu ogłoszone zostały w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski“ Nr. 68 z dnia 22 marca Nr. 70, z dnia 24 marca i Nr. 72 z dnia 27 marca 1928 r.

**FR. POSTLEB**

Łódź, ul. Piotrkowska 71  
Zał. 1898 r.

NASZE **3** RADIO SZLAGIERY!

Odbiornik marki L. F. R. najnowszej konstrukcji, zupełnie zsynchronizowany i zdumiewająco łatwy w nastawianiu, z dokładną tablicą otęcyjną. Kompletne instalacja z lampami Philipsa, baterja, akumulatorom, słuchawka (z 2 letnią gwarancją) i antena razem

4 LAMPOWY 500.—      3 LAMP. 370.—      2 LAMP. 300.—zł.

Dogodne warunki kupna.

Duży wybór.

Dla reklamy: Ładowanie akumulatorów      Żarzenia katód wielkości 30 gr.

**Książki**

w językach: polskim, rosyjskim i niemieckim, encyklopedje, dzieła klasyczne, beletrystykę i podręczniki szkolne  
kupuje Leon Tuwim,  
PIOTRKOWSKA 17

II podwórce, prawa oficyna, I-ze wejście II-ie piętro, miesz. 35

W poglą, który przybył w sobotę wieczorem na Kałiskiej o godzinie 8.15 mln. w przedziale II klasy dla niepalących

**zostawiłem parasol**

Łaskawy znalazca zechce go oddać do mieszkania Leopolda Landau, Piotrkowska 53.

**Radio-mon'era tachowca**

do budowy odbiorników oraz kilku praktykantów poszukuje się NATYCHMIAST. Zgłoszenia: Telefon 69-00.

Dr. med

**H. LAJCHTER**

Stomatolog

Kenstantynowska 9, tel. 49-66.

**powrócił**

z wyprawą od 11/2 - 5 no. poł.

**UŻYWAJ GRANULKI RUSSYANA!**



ZNANE NIETAMOWNI ŚRODEK OD  
**KASZLU DUSZNOŚCI I CHRYPKI**  
FABRYKA CHEMICZNA FARMACEUTYCZNA ... AP. KOWALSKI WARSZAWA

**FONOL**

dobrze umeblowany przy inteligentnej rodzinie, z używalnością kąpielni, nieskropowanym wojsłem dla dwojga osób w śródmieściu poszukiwany. Ocierty składować: Cegielińska 13, Kellner.

**Meble**

STOŁOWE, SYPIALNIE, GABINETY i t. p. po przystępnych cenach przy długoterminowych kredyt.

I. NASIELSKI, Piotrkowska 9 Front I p.

**NA NADCHODZĄCE ŚWIĘTA w wielkim wyborze**



WINA OWOCOWE wyśmienite 4.20 but.  
WINA WĘGERSKIE od zł. 7.— but.  
MIODY STARE od zł. 4.— but.  
Spirytus, likiery i sliwowica pejsachowa.  
Wina i koniaki „KARMEL“ po cenach konkurencyjnych.

Lek - Dentysta

ZOFJA

Bielakowska

z WARSZAWY przyjmuje: Kilińskiego 113. Nawrot 41, telefon Nr. 48-27) od g. 10-1 1/2 i od 4-7 wiecz. Resekcja. Replatacje. Leczenie dzięseł i zębów itp. Winda czynna.

Lekarz - dentysta

F. HOROWICZ

przyjmuje w lecznicy przy ul. Piotrkowskiej 204 codziennie od godz. 2-7 wiecz.

PIERWSZORZĘDOWY PRZYJER

DAMSKI

z godówką 2000 zł. jako sędziak poszukiwany do wprowadzenia nowego szorstkiego zakładu celom powiększenia. Ocierty sub. „Forum“ do administracji „Republiki“.

Wieloletnich łóżków udziele prywatnie dypl. nauczyciel I. Weintraub Zachodnia 42, I. of. II p.



Doktor

**Klinger**

Choroby wenezyjne, skórne i włosów leczenie lampą kwarc.

Andrzejka Nr. 1

Tel. 32-28. Godziny przyjęcia od 1.30-2.30 dla Pań od 6-8 dla Panów. Wniedziale i święta od 10-12

POLECA

**Skład Win, Wódek i Likierów S. Rosenblum**

Łódź, Narutowicza 9, Tel. 71-32

**ZAMSZE St. Bibergal**

we wszystkich kolorach do przybrania pań, kostjumów i sukien

nadeszły. Zobaczyc można między 9-1 i 3-6 pp.

**N. NEUMAN** Zawadzka 25. front. II piętro.

Moniuszki 11, telefon 63-22. Choroby skórne i wenezyjne elektroterapia. Przyjmuje od 8-10 i od 5-8 wiecz.



# Wilhelm Lürkens Sukcesorowie

## Fabryka wyrobów dzianych i przedzalnia

### Łódź

Fabryka i biura: Al. Kościuszki 33|35

Telefon: 14-13

Adres telegr. „Luerkens“

Rok założenia 1885

**KINO SPÓŁDZIELNI**  
Pracowników Państwowych,  
Komunalnych i Społecznych  
w Łodzi, ul. Sienkiewicza 40.

Od wtorku 3 kwietnia do poniedziałku 12 wł. **Wielki wspaniały program!**  
**„MORZE“**  
Dramat miłości i zdrady wśród  
stromych skał wyspy Quessant  
na oceanie Atlantyckim w-g  
Bernarda Kellermans  
W rolach  
głównych: **Olga Czechowa, Antoni Pointner i Henry George**

Początek w dni powszednie o g. 4-ej,  
ostatni seans o 9.30. W soboty, niedziele  
i święta o g. 2.30 po poł.  
Na 1-szy seans w dni powaz. oprócz  
sobót od 4 do 5, w soboty, niedziele  
i święta od 2.30 do 3.30 ceny miejsce  
po 75 i 50 gr.

**ANONS! Następny program: „ZART LOSU“**

# POMARANCZE

najpiękniejsze i najpożywniejsze **Mandarynki i Cytryny**  
POLECA  
**WŁOSKA FIRMA P. GARGANO POŁUDNIOWA**  
TELEFON 37-13  
Dostawa do domów **bezpłatnie**. Ceny konkurencyjne!  
Sprzedajemy od 40 sztuk.

**Dr. med. Sommer**  
ul. 6-go Sierpnia  
(Benedykta) 16.  
chor. skórne dróg  
mocz. weneryczne  
i kobiece.  
Przyjm. od 9-12.  
przed poł. i 6-8  
dla pań od 5 do 7  
w niedziele i święta  
od 10 do 12-ej.

**Doktor Prybulski**  
Zawadzka Nr 1.  
Telefon Nr 25-33.  
Choroby skórne  
włosów, wenerycz-  
ne i moczopłciowe  
(leczenie światłem)  
Lampa kwarцова  
promieniami  
Röntgena.  
Przyjm. od 9-21 5-8  
Dla pań od 4-6.  
Oddzielna pocze-  
kalnia.

**Kupno i sprzedaż**  
Sprzedaż mebli wy-  
ścielanych otoma-  
ny, kozetki, krzesła  
oraz kompletne urzą-  
dzenia stołowe, sy-  
pialki, gabinety i sa-  
loniki najtaniej w za-  
kładzie tapicersko-  
stolarskim Karola i  
B. Gabala.

**4 maszyny „Gros-  
ser“** na 220 igiel  
mało używane do  
sprzedania lub wy-  
dzierżawienia. Wia-  
domość Gdańska 40  
fabryka rękawiczek.

**Pianino koncertowe**  
Westermajera  
sprzedam. Konstan-  
tynowska 17 m. 7.  
lewa oficyna parter  
Obejrzeć od 2-4.  
wieczorem od 8.

**Okazja! Po 85 zł.**  
eleganckie stopy  
ręczne filet do sprze-  
dania. Konowa, ul.  
Nowomiejska Nr. 4.  
prawy oficyna ostat-  
nie wejście.

**Tłkalnie mechanicz-  
ną w ruchu wy-  
dzierżawie zaraz. Of.**  
przyjmuje Republika  
sub „Zet“

**Dom murowany 4**  
mieszkania do  
sprzedania. Wido-  
mość: ulica Nowy  
Świat 22. Gospo-  
darz.

**Pianina, fortepiany**  
nowe, używane  
najtaniej sprzedaje  
Chodkowski Sien-  
kiewicza 25.

**Zegar ścienny**  
sprzedam. Leas-  
no 58, m. 5.

**Dr. med. S. KANTOR**  
Specjalista chorób  
skórnych i wene-  
rycznych i włosów  
Gabinet Röntgena  
światło-leczniczy  
ul. Piotrkowska 144  
róg Ewangelickiej  
Tel. 29-45.  
Przyjmuje: od 8-2  
6-8. Dla pań od-  
dzielna poczekalnia  
od 5-6 pp

**Dr. med. Lubicz**  
Cegielniana 43  
Tel. 41-32.  
Specjalista chorób  
skórnych, wenerycz-  
nych i moczopłci-  
wych. Naświetlanie  
lampą kwarцовą.  
Przyjmuje od  
g. 8 do 10 rano  
i od 5-8 w.  
Dla pań od 3-5  
oddzielna poczekal-  
nia.

**Na Wyplatę!**  
Czysto jedwabne,  
ręczne malowane  
szale. Torebki, Swe-  
atry, Pończochy,  
Skarpetki, Peretki,  
Parasolki. Poleca  
Leon Rubaszkin, Ki-  
lińskiego 44. 31

**Na Wyplatę!**  
Białe towary,  
Purpur, Matracowe,  
Obrusy, Ręczniki,  
Koldry, Kapy, Chu-  
steczki, Sciereczki,  
Zelfiry, Chodniki,  
Podpinki Poleca Le-  
on Rubaszkin, Ki-  
lińskiego 44. 44

**Na Wyplatę!**  
Białe towary,  
Purpur, Matracowe,  
Obrusy, Ręczniki,  
Koldry, Kapy, Chu-  
steczki, Sciereczki,  
Zelfiry, Chodniki,  
Podpinki Poleca Le-  
on Rubaszkin, Ki-  
lińskiego 44. 44

**Na Wyplatę!**  
Białe towary,  
Purpur, Matracowe,  
Obrusy, Ręczniki,  
Koldry, Kapy, Chu-  
steczki, Sciereczki,  
Zelfiry, Chodniki,  
Podpinki Poleca Le-  
on Rubaszkin, Ki-  
lińskiego 44. 44

**Na Wyplatę!**  
Białe towary,  
Purpur, Matracowe,  
Obrusy, Ręczniki,  
Koldry, Kapy, Chu-  
steczki, Sciereczki,  
Zelfiry, Chodniki,  
Podpinki Poleca Le-  
on Rubaszkin, Ki-  
lińskiego 44. 44

**Na Wyplatę!**  
Białe towary,  
Purpur, Matracowe,  
Obrusy, Ręczniki,  
Koldry, Kapy, Chu-  
steczki, Sciereczki,  
Zelfiry, Chodniki,  
Podpinki Poleca Le-  
on Rubaszkin, Ki-  
lińskiego 44. 44

**Na Wyplatę!**  
Białe towary,  
Purpur, Matracowe,  
Obrusy, Ręczniki,  
Koldry, Kapy, Chu-  
steczki, Sciereczki,  
Zelfiry, Chodniki,  
Podpinki Poleca Le-  
on Rubaszkin, Ki-  
lińskiego 44. 44

**Na Wyplatę!**  
Białe towary,  
Purpur, Matracowe,  
Obrusy, Ręczniki,  
Koldry, Kapy, Chu-  
steczki, Sciereczki,  
Zelfiry, Chodniki,  
Podpinki Poleca Le-  
on Rubaszkin, Ki-  
lińskiego 44. 44

**Dr. Groszlik**  
Choroby skórne  
i weneryczne  
Instytut Röntgena  
lecniczy i świat-  
lecniczy.  
Lampa kwarцова  
Aleja Kościuszki 27-4  
Tel 51-78  
Przyjmuje od 7-4

**Dr. med. BRAUN**  
Południowa Nr 23  
tel. 40-26  
Specjalista chorób  
skórnych i wene-  
rycznych Leczenie  
światłem (Lampa  
kwarцова  
przyjmuje od 9-11  
rano i od 5-8 pp

**Na Wyplatę!**  
Białe towary,  
Purpur, Matracowe,  
Obrusy, Ręczniki,  
Koldry, Kapy, Chu-  
steczki, Sciereczki,  
Zelfiry, Chodniki,  
Podpinki Poleca Le-  
on Rubaszkin, Ki-  
lińskiego 44. 44

**Na Wyplatę!**  
Białe towary,  
Purpur, Matracowe,  
Obrusy, Ręczniki,  
Koldry, Kapy, Chu-  
steczki, Sciereczki,  
Zelfiry, Chodniki,  
Podpinki Poleca Le-  
on Rubaszkin, Ki-  
lińskiego 44. 44

**Na Wyplatę!**  
Białe towary,  
Purpur, Matracowe,  
Obrusy, Ręczniki,  
Koldry, Kapy, Chu-  
steczki, Sciereczki,  
Zelfiry, Chodniki,  
Podpinki Poleca Le-  
on Rubaszkin, Ki-  
lińskiego 44. 44

**Na Wyplatę!**  
Białe towary,  
Purpur, Matracowe,  
Obrusy, Ręczniki,  
Koldry, Kapy, Chu-  
steczki, Sciereczki,  
Zelfiry, Chodniki,  
Podpinki Poleca Le-  
on Rubaszkin, Ki-  
lińskiego 44. 44

**Na Wyplatę!**  
Białe towary,  
Purpur, Matracowe,  
Obrusy, Ręczniki,  
Koldry, Kapy, Chu-  
steczki, Sciereczki,  
Zelfiry, Chodniki,  
Podpinki Poleca Le-  
on Rubaszkin, Ki-  
lińskiego 44. 44

**Na Wyplatę!**  
Białe towary,  
Purpur, Matracowe,  
Obrusy, Ręczniki,  
Koldry, Kapy, Chu-  
steczki, Sciereczki,  
Zelfiry, Chodniki,  
Podpinki Poleca Le-  
on Rubaszkin, Ki-  
lińskiego 44. 44

**Na Wyplatę!**  
Białe towary,  
Purpur, Matracowe,  
Obrusy, Ręczniki,  
Koldry, Kapy, Chu-  
steczki, Sciereczki,  
Zelfiry, Chodniki,  
Podpinki Poleca Le-  
on Rubaszkin, Ki-  
lińskiego 44. 44

**Na Wyplatę!**  
Białe towary,  
Purpur, Matracowe,  
Obrusy, Ręczniki,  
Koldry, Kapy, Chu-  
steczki, Sciereczki,  
Zelfiry, Chodniki,  
Podpinki Poleca Le-  
on Rubaszkin, Ki-  
lińskiego 44. 44

Redakcja i Administr. Piotrkowska 49. Godziny przyjęć Redakcji 6-7 po poł. Telefon Administracji: 22-14. Telefony Redakcji: 27-24, 36-43, 36-44.

**Ogłoszenia:** ZWYCZAJNE: 8 gr. za wiersz milimetr. (na stronie 10 szpalt). W TKŚCIE: 40 gr. za wiersz mil. (na str. 4 szpalt). NEKROLOGI I NADEŚLANE 30 gr. za wiersz mil. na str. 4 szp. Zaręcz. i zaślub. po ekście 10 zł. Zamiesz. owe o 50 pr. Zagr. o 100 pr. 50 gr. Za terminowy druk ogłoszeń adm. nie o powiada. Drobne 10 gr. Poszuk. pracy 5 gr. Najmniejsza 50 gr.

Wydawca: Władysław Polak. Redaktor: Wacław Smólski. Ad. drukarni „Republika“ na. z ogr. odn. Piotrkowska 49 i 15.